

LIAHONA

LIAHONA

PÅ OMSLAGET

Forsiden: Broder Joseph, af David Lindsley.
Bagsiden: Joseph og Oliver fordybet i
bøn, af Del Parson.

LILLE LIAHONAS FORSIDE

Se »Luz Karina Sánchez fra Yaguarón i
Paraguay«, side 4. (Foto: Richard og
Mary Ann Whetten Lyman).

SE SIDE 14

ARTIKLER

- 2 BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: FORBEREDELSE AF VEJEN
PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON
- 14 UADSKILLELIGE VIDNER OM JESUS KRISTUS ÆLDSTE JOHN M. MADSEN
- 25 BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: IFØR JER GUDS FULDE RUSTNING
- 28 DEN LEVENDE PROFETS ORD
- 30 SIDSTE DAGES HELLIGE RØSTER: GØR DET, SOM HERREN FORVENTER
SÅDAN FANDT MORMONS BOG MIG KWAME OPARE
KÆRLIGHED OG KYKLOPKAGE NIKKI O. NELSON
JEG FØLTE MIG TRØSTET – MEN HVORFOR? ALAN L. OLSEN
- 38 TROFASTE TROENDE DONALD L. ENDERS
- 48 SÅDAN ANVENDER DU LIAHONA FOR FEBRUAR 2001

ISÆR FOR UNGE

- 8 EVANGELIETS RØDDER I STORBRITANNIEN JANET THOMAS
- 22 SPØRGSMÅL OG SVAR: HVORFOR TILLADER VORES KÆRLIGE HIMMELSCKE
FADER, AT ULYKKER RAMMER USKYLDIGE MENNESKER?
- 26 JEG FORKYNDER EVANGELIET FOR FAR SHEILA R. WOODARD
- 36 LINJE PÅ LINJE: FØR FØDSLEN
- 46 EKSEMPLETS MAGT CARLOS PÉREZ

LILLE LIAHONA

- 2 SMÅ VENNER: JOSEPH SMITHS FØRSTE ÅBENBARING DELORES DEVICTORIA
- 4 NYE VENNER: LUZ KARINA SÁNCHEZ FRA YAGUARÓN I PARAGUAY
MARY ANN WHETTEN LYMAN
- 7 FIKTION: AF OG TIL ER DET GODT AT VÆRE ANDERLEDES
JANICE PORTER HAYES
- 10 FÆLLESTID: PROFETEN TALER FOR VOR HIMMELSCKE FADER DIANE S. NICHOLS NICHOLS
- 12 HISTORIER FRA DET NYE TESTAMENTE: JESUS OG VOR HIMMELSCKE
FADERS HUS; NIKODEMUS
- 16 »RANSAG DISSE BEFALINGER«

SE SIDE 46

SE SIDE 8

SE SIDE 38

Februar 2001 150. Årgang. Nummer 2

LIAHONA 21982 110

Jesu Krist Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolv Kvorum: Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Dennis B. Neuenschwander

Vejledere: L. Lionel Kendrick, Yoshihiko Kikuchi, John M. Madson

Undervisningsafdelingen:

Adm. direktør: Ronald L. Knighton

Redaktionel leder: Richard M. Romney

Grafik leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:

Chefredaktør: Marvin K. Gardner

Assisterende chefredaktør: R. Val Johnson

Redaktør: Roger Terry

Assisterende redaktør: Jennifer Greenwood

Koordinator: Shannon B. Booth

Tidsskriftsassistent: Collette Nebeker Aune

Design:

Grafisk leder/tidsskrifter: M. M. Kawasaki

Art Director: Scott Van Kampen

Senior designer: Shari Cook

Designere: Thomas S. Child, Randall J. Pixon

Produktionsledere: Jane Ann Peters

Produktion: Regina J. Christensen, Karl A. Couch, Denise Kirby, Kelli Pratt, Claudia E. Warner

Digital Prepress: Jeff Martin

Tryk- og distributionsafdeling:

Leder: Kay W. Briggs

Distributionschef: Kris T. Christensen

Liahona:

Redaktør: Svend Aage Andersen

Redaktionsens adresse: Translation Division, Borups Allé

128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax

38 11 18 51

Kirkens: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan fore-

tages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant

eller direkte til Nordisk Servicecenter, Ullindsgade 24,

5-412 80 Göteborg, Tlf. 0046-31 77 88 976, Fax

0046-31 16 55 29. Abonnementprisen på DKK 85 pr.

år (inkl. moms og porto) betales direkte i menigheden

under søndens. Skriv: liahona.

Indsend manuskripter og spørgsmål til Liahona, Floor 24,

50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223,

USA, eller med e-mail til CUR:Liahona-

liahona@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder kompas

eller vejviser) udgives på albansk, amharisk, armenisk,

bulgarsk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, filipinsk, finsk,

fransk, galicisk, helligongon, hollandsk, ilokano, indonesisk,

islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk,

latvisk, litauisk, malagassisk, marshallproget, mongolsk,

norisk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, serbisk,

slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, thai, tjekkisk,

tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal

numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

© 2001 Intellectual Reserve, Inc. Alle rettigheder forbe-

holdes. Printed in the United States of America.

For readers in the United States and Canada:

February 2001 Vol. 150 No. 2. LIAHONA (USPS 311-

480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East

North Temple, Salt Lake City, UT 84150, USA subscription

price is \$10.00 per year; Canada, \$15.50 plus applicable

taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty

days' notice required for change of address. Include

address label from a recent issue; old and new address

must be included. Send USA and Canadian subscriptions

and queries to Salt Lake Distribution Center at address

below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit

card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be

taken by phone. (Canada Post Information: Publication

Agreement #1604821)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake

Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,

Salt Lake City, UT 84126-0368.

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

BROR MANOIS DØD

Vi glædede os meget over R. Val Johnsons artikel i augustnummeret 1999 og billederne af Kirkens medlemmer i Ny Caledonien. Det første år af vores mission virkede vi i Ny Caledonien, indtil vi blev flyttet til Fiji. Vi blev bedrøvede, da vi for nylig hørte, at bror Teahumanu Manoi, en af de ledere, som nævnes i artiklen, er død. Vi følger med bror Manois familie og venner og de missionærer, som har virket i Ny Caledonien.

Ældste Jerald og søster Janet Hansen

Finlinson,

Suva-missionen på Fiji

ARTIKLERNE OM FÆLLESTID ER EN HJÆLP FOR SMÅ UNDERSØGERE

Jeg vil gerne udtrykke min dybe taknemlighed for de artikler, som trykkes i *Liahona* (spansk) hver måned, især artiklerne om Fællestid. De har hjulpet mig meget med vores små undersøgere. Disse børn viser stor interesse, når vi lader dem få del i de forskellige emner, billeder og spil.

Jeg har været primærpræsidentinde i fire år, og det har været vidunderligt at vide, at jeg kan regne med dette særlige og vigtige tidsskrift. Det er en hjælp i vore kaldelser, vore klasser og i alt, som har betydning i Kirken.

Selene Villalobos de Quinones,

Fajardo Gren,

Fajardo Distrikt i Puerto Rico

»DEN GODE LISTE«

Jeg er meget taknemlig for artiklen »Den gode liste« i *Liahona* (portugisisk) for marts 1999. Jeg lærte virkelig at værdsætte mine talenter, som jeg har skjult i mange år af frygt eller generthed.

Jeg havde aldrig ventet at finde noget så interessant og enestående i et af Kirkens tidsskrifter. Mange tak. Det budskab var lige, hvad jeg trængte til.

Tidsskriftet er en vidunderlig velsigelse for mig og andre unge. Jeg er sikker på, at dets evangeliske budskaber lægger en grundvold til min kommende mission.

Anderson Bispo dos Santos;

São Caetano Ward,

Salvador Nordre Stav i Brasilien

LÆR AF ANDRES ERFARINGER

Jeg er 17 år, og jeg har været medlem af Kirken i seks år. Jeg elsker at læse *Liahona* (spansk), fordi det giver mulighed for at lære af andres erfaringer. Når jeg læser i tidsskriftet, erkender jeg, at det er et kompas, som viser os den vej, vi skal følge.

Ronald Luis Hinojosa Fortuna,

Bolívar Ward,

San Luis Stav i Lima i Peru

Forberedelse af vejen

Præsident Thomas S. Monson
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Jeg holder meget af Primary og dets virke, hvor lærere underviser små børn i at vandre i lyset af Kristi evangelium. De lærer hvert enkelt barn at synge med personlig overbevisning.

*Jeg er Guds kære barn ...
Led mig, før mig, gå du med mig,
hjælp mig finde vej,
lær mig, hvad jeg gøre må,
for hjem til Gud at nå.¹*

En del af primarylærernes store kærlighed finder udtryk i deres forberedelse af drengene til at modtage Det Aronske Præstedømme.

Under deres ledelse opfordres primarybørn til at lære Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges trosartikler udenad. I husker dem. Må jeg nævne blot to af dem:

»Vi tror på Gud, den evige Fader, på hans Søn Jesus Kristus og på den Helligånd.«²

»Vi tror, at vi må være ærlige, sandfærdige, kyske, velgørende og dydige og gøre godt mod alle. I virkeligheden kan vi sige, at vi følger Paulus' formaning:

**Johannes Døber
forkyndte tro, omvendelse,
dåb ved nedsenkning
og overdragelse af
Helligånden. En del af
primarylærernes store
kærlighed kommer til
udtryk i, at de forbereder
drengene til at modtage Det
Aronske Præstedømme –
det samme præstedømme,
som Johannes
Døber bar.**

Vi tror alt, vi håber alt, vi har udholdt meget og håber at kunne udholde alt. Vi tragter efter alt, hvad der er dydigt, elskeligt, hvad der har godt lov eller er prisværtdigt.«³

Kan man tænke sig et mere solidt fundament, en mere grundlæggende filosofi til at vejlede enhver af os, end trosartiklerne? Hvilken vidunderlig gave disse lærere giver, når de forventer, at ethvert barn kender og efterlever en sådan standard. De har personligt taget imod den guddommelige opfordring: »Vogt mine lam. Vær hyrde for mine får!«⁴

Nogle vil måske spørge: »Hvilken betydning har Det Aronske Præstedømme, for hvilken en sådan forberedelse finder sted? Er det virkelig så betydningsfuldt i en drengs tilværelse?« Det Aronske Præstedømme »er et tillæg til ... Det Melkisedekske Præstedømme, og har ret til at betjene i de ydre forordninger.«⁵ Johannes Døber var efterkommer af Aron og havde nøglerne til Det Aronske Præstedømme. Måske burde vi gennemgå Johannes Døbers liv og mission for bedre at forstå betydningen af Det Aronske Præstedømme.

For mange år siden og langt borte forekom der i det besatte land, Palæstina, et vidunderligt mirakel. Stedet var trist, og tiden var fuld af uroligheder. På det tidspunkt, i kong Herodes' dage, levede der en præst ved navn Zakarias med sin hustru Elisabeth. »De var ... retfærdige for Gud.«⁶ Men mange års længsel var forblevet uopfyldt – Zakarias og Elisabeth forblev barnløse.

Men så oprandt en dag, der altid vil blive erindret. Englen Gabriel viste sig for Zakarias og forkyndte: »Frygt ikke, Zakarias! For din bøn er hørt. Din hustru Elisabeth skal føde dig en søn, og du skal give ham navnet Johannes ... han skal blive stor for Herren.«⁷

Elisabeth blev virkelig gravid. Til den fastsatte tid blev en dreng født, og i henhold til engels instruktion blev han navngivet Johannes.

Som det var tilfældet med Mesteren Jesus Kristus, var det også med tjeneren Johannes – meget lidt er

nedskrevet om deres ungdomsår. En enkelt sætning indeholder alt, hvad vi kender til Johannes' historie i et tidsrum af 30 år – hele den tid, der gik mellem hans fødsel og hans vandring ud i ørkenen for at påbegynde sin offentlige tjenestegerning: »Drengen voksede op og blev stærk i ånden, og han var i ørkenen til den dag, da han skulle træde frem for Israel.«⁸

Hans tøj var af samme slags som de gamle profeters – en klædning, der var vævet af kamelhår. Hans føde var sådan, som ørkenen kunne frembringe – græshopper og vild honning. Hans budskab var kort. Han forkyndte tro, omvendelse, dåb ved nedsænkning, og overdragelse af Helligånden ved en myndighed større end den, han selv besad.

»Jeg er ikke Kristus,« sagde han til gruppen af trofaste disciple, »men jeg er sendt forud for ham.«⁹ »Jeg døber jer med vand ... men han, som kommer efter mig, er stærkere ...«¹⁰ »Han skal døbe jer med Helligånden og ild.«¹¹

Og så kom højdepunktet af Johannes' mission – da han døbte Kristus. Jesus kom ned fra Galilæa udelukkende for »at blive døbt af« Johannes. Af hjertets ydmyghed og brødebetyngt i sjælen bønfuldt Johannes: »Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig.« Mesteren svarede: »... således bør vi opfylde al retfærdighed.«¹²

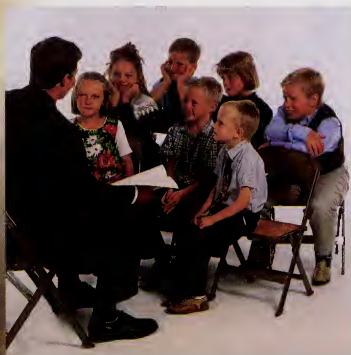
»Men da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet, og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig;

og der lød en røst fra himlene: »Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag.«¹³

Johannes' vidnesbyrd om, at Jesus var verdens Forløser, blev frimodigt fremsat. Uden frygt og med mod forkyndte Johannes: »Se, dér er det Guds lam, som bærer verdens synd.«¹⁴

Om Johannes vidnede Frelseren senere: »Blandt kvindefødder er der ikke fremstået nogen større end Johannes Døber.«¹⁵

Johannes' offentlige gerning nærmede sig sin afslutning. Han havde til at begynde med fordømt farisæernes

Hvilken vidunderlig gave disse lærere giver, når de forventer, at ethvert barn kender og efterlever en sådan standard. De har personligt taget imod den guddommelige opfordring: »Vøgt mine lam. Vær hyrde for mine får!«

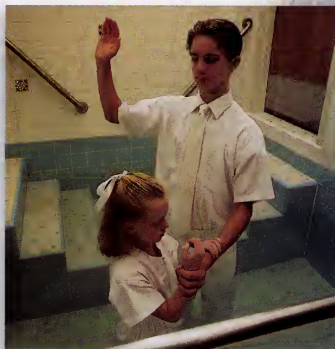
og saddukæernes hykleri og verdslighed; og han havde nu lejlighed til at fordømme en konges vellevned. Resultatet er velkendt. En konges svaghed og en kvindes raseri forenedes i at volde Johannes' død.

Den grav, hvori hans legeme blev lagt, kunne ikke holde på det. Og den morderiske handling kunne heller ikke gøre hans stemme tavs. For verden erklærer vi, at i byen Harmony i Pennsylvania kom en engel den 15. maj 1829, som »tilkendegav sig som Johannes, den samme, som i Det Nye Testamente kaldes Johannes Døberen« som et opstandent væsen til Joseph Smith og Oliver Cowdery. »Den besøgende engel sagde, at han handlede

under ledelse af Peter, Jakob og Johannes, de fordums apostle, som sad inde med nøglerne til det højere præstedømme, som kaldes Det Melkisedekske Præstedømme.«¹⁶ Det Aronske Præstedømme blev gengivet til jorden.

Takket være den mindeværdige begivenhed har jeg modtaget det privilegium at bære Det Aronske Præstedømme, sådan som millioner af unge mænd har gjort det i disse sidste dage. Den sande betydning af det blev forklaret mig af min tidligere stavspræsident, afdøde Paul C. Child.

Da jeg nærmede mig min 18-års fødselsdag og forbedte mig til at gå ind i militærtjeneste i den anden verdenskrig, blev jeg anbefalet til modtagelse af Det Melkisedekske Præstedømme. Det var min opgave at ringe til præsident Child for at få en tid til et interview. Han elskede og forstod de hellige skrifter. Det var hans

Jesus kom ned fra Galilæa udelukkende for »at blive døbt af« Johannes. Af hjertets ydmyghed og brødebetyngt i sjælen bønfuldt Johannes: »Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig.« Mesteren svarede: »... således bør vi opfylde al retfærdighed.«

mening, at alle andre på samme måde skulle elske og forstå dem. Da jeg fra andre kendte til hans temmelig detaljerede og indgående interview, forløb vores telefonsamtale omtrent sådan:

»Hallo, præsident Child. Det er bror Monson. Min biskop har bedt mig anmode dig om et interview.«

»Udmærket, bror Monson. Hvornår kan du komme?«

Da jeg vidste, at hans nadvermøde begyndte klokken 18, og da jeg ønskede så kort tid som muligt til gennemgang af mit kendskab til skrifterne, foreslog jeg: »Hvad med klokken 17?«

Hans svar lød: »Åh, bror Monson, det vil slet ikke give os tid nok til at gennemgå skrifterne. Kunne du ikke komme klokken 14 og medbringe dit personligt understregede og afmærkede sæt standardværker?«

Endelig oprandt søndagen, og jeg besøgte præsident Childs hjem på Indiana Avenue. Jeg blev budt hjertelig

velkommen, og så begyndte interviewet. Han sagde: »Bror Monson, du bærer Det Aronske Præstedømme. Er du nogensinde blevet betjent af engle?«

Mit svar var: »Nej, præsident Child.«

»Ved du,« sagde han, »at du er berettiget dertil?«

Igen var mit svar: »Nej.«

Så sagde han: »Bror Monson, fremsig ud fra hukommelsen afsnit 13 i Lære og Pagter.«

Jeg begyndte: »I Messias' navn overdrager jeg jer, mine medtjenere, Arons præstedømme, som ejer nøglerne til engles betjening ... «¹⁷

»Stop,« sagde præsident Child. Og i en rolig og venlig tone sagde han så: »Bror Monson, glem aldrig, at som

bærer af Det Aronske Præstedømme er du berettiget til engles betjening.« Det var næsten, som om der var en engel i stuen den dag. Jeg har aldrig glemt det interview. Jeg kan endnu føle ånden fra den højtidelige stund. Jeg ærer den almægtige Guds præstedømme. Jeg har bevidnet dets kraft. Jeg har set dets styrke. Jeg har undret mig over de mirakler, det har forårsaget.

For næsten 50 år siden kendte jeg en dreng, som havde Det Aronske Præstedømmes myndighed. Som biskop var jeg hans kvorumspræsident. Den dreng, Robert, stammede og kunne ikke styre sin stemme. Han var usikker, genert og frygtsom, hvilket gjorde, at han havde en manglende evne til at udtrykke sig. Han færdiggjorde aldrig sine opgaver. Aldrig så han nogen i øjnene. Han stirrede altid ned i jorden. Og så en dag tog han, på grund af en række usædvanlige omstændigheder, imod den opgave at døbe én, hvilket ansvar er en del af præstedømmet.

Jeg sad ved siden af ham i dåbsværelset under det hellige Tabernakel. Han var klædt i det foreskrevne hvide tøj, beredt til at udføre den ordinance, han var kaldet til at udføre. Jeg spurgte Robert, hvordan han havde det. Han stirrede ned i gulvet og stammede næsten uforståeligt, at han havde det forfærdeligt.

Vi bad begge inderligt om, at han måtte være i stand til at udføre sin opgave. Og så læste sekretæren ordene: »Nancy Ann McArthur bliver nu døbt af Robert Williams, der er præst.« Robert rejste sig, trådte ned i vandet, tog lille Nancy i hånden og hjalp hende ned i vandet, der renser menneskers liv og giver åndelig genfødsel. Han stirrede stift op mod himlen og med sin højre arm løftet til en ret vinkel fremsagde han ordene: »Nancy Ann McArthur, med fuldmagt fra Jesus Kristus døber jeg dig i Faderens, Sønnens og helligåndens navn.«¹⁸ Ikke en eneste gang stammede han. Ikke et øjeblik betænkte han sig. Ikke én gang begik han en fejl. Vi var vidne til et mirakel i vor tid.

I omklædningsrummet forventede jeg, da jeg lykønskede Robert, at høre den samme uafbrudte strøm af ord.

Jeg tog fejl. Han stirrede ned mod gulvet og stammede sit taknemlige svar.

Jeg bærer vidnesbyrd om, at da Robert handlede med myndighed i kraft af Det Aronske Præstedømme, talte han med magt, med overbevisning og med himmelsk hjælp.

Sådan er det med arven fra én, der kaldtes Johannes, ja, Johannes Døber. Vi hører hans stemme i dag. Den lærer os ydmyghed; den tilskynder til mod; den inspirerer til tro.

Må vi motiveres ved hans budskab. Må vi inspireres af hans mission. Må vi blive opløftet af hans liv til en fuldstændig påskønnelse af Det Aronske Præstedømme og dets guddommelige kraft. □

NOTER

1. »Jeg er Guds kære barn«, *Bømenes sangbog*, nr. 2.
2. 1. trosartikel.
3. 13. trosartikel.
4. Se Joh 21:15–16.
5. L&P 107:14.
6. Luk 1:6.
7. Luk 1:13, 15.
8. Luk 1:80.
9. Joh 3:28.
10. Luk 3:16.
11. Matt 3:11.
12. Se Matt 3:13–15.
13. Matt 3:16–17.
14. Joh 1:29.
15. Matt 11:11.
16. L&P 13, overskrift.
17. L&P 13:1.
18. Se L&P 20:73.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERE

1. Primarylærere hjælper forældre med at undervise børnene i Jesu Kristi evangelium.
2. Blandt evangeliets lærdomme finder vi betydningen af Det Aronske Præstedømme og Johannes Døbers mission.
3. Johannes Døbers mission belærer os om ydmyghed, mod og tro.

EVANGELIETS RØDDER I STORBRITANNIEN

PROFETER VANDREDE OMKRING I DETTE LAND.
NU FØLGER DISSE UNGE I DERES FODSPOR.

Janet Thomas

En strålende lørdag morgen drager unge fra Cardiff Stav i Wales af sted med madpakker i rygsækkene og masser af begejstring ud på en særlig aktivitet for at mindes gengivelsen af Det Aronske Præstedømme og afdække evangeliets rødder i Storbritannien.

Disse rødder stikker dybt – 160 år tilbage – til en tid, hvor Wilford Woodruff (1807–1898) og Brigham Young (1801–1877) vandrede på de veje, som deres bus nu kører ad. Både ældste Young og ældste Woodruff, der begge var medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum på det tidspunkt, blev senere præsidenter for Kirken.

Eftersom der er mange unge i bussen, er der en del larm, da den kører over grænsen mellem Wales og England. Alle snakker og morer sig. De unge elsker at være sammen, når som helst de får mulighed for det. De nyder at være sammen med andre, der deler deres tro.

Charlotte Forward på 15 fra Cwmbran Ward nyder at være sammen med sine venner Kathryn Elliott fra

Blackwood Ward og Rachel Griffiths fra Newport-Gwent Ward. De ses som regel kun til stavsaktiviteter, og derfor er det alle tiders at kunne tilbringe en hel dag sammen. Charlotte siger: »Wales er et smukt

sted at bo. Alle er så dejlige at være sammen med. Vi kommer godt ud af det med hinanden i staven. Jeg er syvendegenerationsmedlem af Kirken. Nogle af mine forfædre emigrerede til Utah, men nogle blev her. Nu har jeg sådan set slægtninge over det hele.«

Bussen kører ind i landsbyen Ledbury. Det er en ganske almindelig lille landsby, bortset fra dens charmerende, gamle overdækkede udendørsmarked på hovedgaden. Andrew Dearden, der er stavens præsident for Unge Mænd, fortæller de unge, at de første missionærer i dette område prædikede på markedspladsen. Nogle af de unge mænd, som selv skal på mission om nogle år, stiger ud af bussen og går ind under markedets gamle tag. Turde de stå her og fortælle landsbyboerne om evangeliet? Hvordan ville de reagere, hvis folk ikke ville høre på dem?

De første missionærer i
Storbritannien forkyndte
i landsbyen Ledbury
(indsat herover i
midten). På Malvern
Hills (i baggrunden og
yderst til venstre)
indviede Wilford
Woodruff området til
evangeliets forkyndelse.

Nogle af de mennesker, der for 160 år siden hørte Wilford Woodruff holde en enkelt prædiken, bad om at blive døbt. De unge er forbløffede over, at missionærerne havde så stor succes med at udbrede evangeliet. Clive Wilkinson på 18, der ser frem til at skulle på mission, er forbavset over, at hundredvis af mennesker dengang lyttede til missionærerne i dette område og troede på dem.

»Det er fantastisk, at folk kunne blive omvendt efter blot at have hørt én tale,« siger Clive. »Jeg er stavsmissionær, og når vi går ud med missionærerne i dag, oplever vi slet ikke sådan noget. Vi skal være glade, hvis vi bliver lukket ind. Det er fantastisk, at missionærerne dengang kunne komme herover med en ny

religion, som ingen havde hørt om, og at folk havde tro nok til at lytte til dem og straks blive omvendt.«

De næste to stop er meget forskellige, men de nævnes begge hyppigt i Kirkens historie. Det første stop er Malvern Hills. Det var her, at Wilford Woodruff indviede området til evangeliets forkyndelse. Efter at have spist frokost vandrer de unge op ad en sti. De lægger veje og huse bag sig og når op til den græsklædte top. Deroppe fra kigger de i en retning og kan se Herefordshire i England udbredt for deres blik. Så vender de sig mod deres hjem og kan se ind i Wales.

Det andet stop er John Benbows gård. Skønt selve gården i dag er i privateje, er den lille dam, hvor flere hundrede omvendte blev døbt, blevet købt og bliver

Malvern Hills

Malvern Hills er en høj bjergkam i det sydvestlige England. Fra dens græsklædte top har man en pragtfuld udsigt, der strækker sig 50 km i alle retninger. Det højeste punkt er Herefordshire Beacon.

I marts 1840 skrev Wilford Woodruff om sin klatretur i Malvern Hills: »På min vandretur til Colwell den niende fik jeg mulighed for at betragte naturen og Skaberens magt. Det var, mens jeg stod på toppen af Malvern Hills, der hæver sig fra 360 til 460 meter over jorden. Det omkringliggende område lå udstrakt milevidt for mit

blik ... Mens jeg stod på dette kendte bjerg og betragtede det storslåede og gribende sceneri, der lå foran mig, begyndte tordenen at rulle, og lynene gnistrede i dalen under mig, hvor regnen styrtede ned. Det var højtideligt og storslået at betragte, som jeg stod der på en bjergtop hævet over skyerne og iagttag Skaberens værk og hans

majestæt i uvejret« (citeret i *Wilford Woodruff*, s. 148–149).

På Beacon Hill besluttede ældsterne Brigham Young, Wilford Woodruff og Willard Richards (1804–1854), der alle var medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum, under bøn at give tilladelse til, at Mormons Bog og salmebogen blev trykt i Storbritannien. Disse brødre havde ikke adgang til et tempel, så de drog ofte ud til Malvern Hills for at fremlægge alvorlige beslutninger for Herren. Disse bjerge, og især Beacon Hill, er hellige steder i Kirkens historie.

Kirkebygningen i Gadfield Elms var den første bygning, som Kirken ejede uden for USA. Den er nu blevet restaureret og er en vigtig kirkehistorisk seværdighed.

KIRKEBYGNINGEN I GADFIELD ELM AF AL BOWENS

Kirkebygningen i Gadfield Elm

Kirkebygningen i Gadfield Elm blev opført i 1836 af en kristen menighed, der kaldtes De Forenede Brødre. Bygningen, der blev skænket til Kirken af De Forenede Brødre, som sluttede sig til Kirken i foråret og sommeren 1840, blev flittigt benyttet, indtil de fleste af de nydøbte medlemmer emigrerede til Nauvoo. På det tidspunkt blev kirkebygningen solgt for at skaffe midler til deres udvandring.

Skønt kirkebygningen i Gadfield Elm forfaldt, købte lokale medlemmer den i 1995 og satte den ud fra de gamle arbejds tegninger og beskrivelser i stand, så den nu står, som den så ud for 160 år siden. I april 2000 blev kirkebygningen genindviet af ældste Jeffrey R. Holland fra De Tolv Apostles Kvorum, der er efterkommer af en af de oprindelige ledere af De Forenede Brødre. Den bliver anvendt til særlige kirkemøder; og de, der er interesseret i Kirkens historie er også velkomne til at besøge den.

vedligeholdet af Kirken. De unge slapper af i det nyslåede græs og prøver at forestille sig de imponerende indtryk fra dengang, hvor Wilford Woodruff var missionær her.

I sin dagbog skrev Wilford Woodruff, at han følte, at Herren ledte ham til dette sted. Han rejste mange kilometer med hestevogn, og derefter gik han atter mange kilometer. Han traf den velhavende gårdejer John Benbow, der sammen med sin hustru Jane tilhørte en større kreds af mennesker, som var brudt ud fra tidens traditionelle trossamfund. Wilford Woodruff skrev:

»[John Benbow] lod bekendtgøre i nabolaget, at en amerikansk missionær ville prædike i hans hjem den aften. Da tiden nærmede sig, kom mange af naboerne ind, og jeg holdt min første prædiken om evangeliet i det hjem. Jeg prædikede også samme sted den følgende aften og døbte seks mennesker, deriblandt mr. John Benbow, hans hustru og fire prædikanter fra De Forenede Brødre ...

... Landsbykirken, der stod i broder Benbows nabolag og som havde sin egen præst, blev kun besøgt af femten mennesker i løbet af dagen, mens jeg havde en stor menighed på omkring tusind mennesker, der overværede

Wilford Woodruff blev ledt til et område, hvor en hel religiøs organisation var blevet beredt til at modtage evangeliet. Han døbte omkring 600 mennesker i dammen ved John Benbows gård (herover i midten).

mine møder om dagen og om aftenen» (citeret i Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff: History of His Life and Labors*, 1964, s. 117–118).

Mange af disse tusinder af tilhørere blev døbt, og de omvendte udgjorde nogle af de tidligste grene af Kirken i England. John og Jane Benbow og Thomas Kington finansierede også den første britiske udgave af Mormons Bog og de sidste dages helliges salmebog.

I løbet af de få måneder i 1840 nåede Wilford Woodruff at forkynde for samtlige medlemmer af udbrydergruppen og døbe dem alle, bortset fra én mand. Det var omkring 600 mennesker. Ældste Woodruff døbte også flere end 1200 fra andre trossamfund. Mange af dem, der blev omvendt, solgte deres jorde og ejendele og forlod England for at samles i Nauvoo, hvor de blev stærke medlemmer af Kirken. De blev senere fordrevet fra Nauvoo, vandrede over prærien og oprettede nye samfund i det vestlige USA. I dag mærkes deres indflydelse overalt i verden, og mange af deres efterkommer virker fortsat for Herrens sag.

Selvom der ikke er meget andet at se end dammen ved Benbows gård, så er de unge meget stille. Stedets fredfyldte ånd synes at trænge ind i alles hjerte. »Det føles helt specielt,« siger Suzy Taylor fra Blackwood Ward, »at tænke på de mennesker, som har været her før os. Det er dejligt at se det sted, som vores ledere har talt om.«

Det sidste stop er ved ruinerne af kirkebygningen i Gadfield Elm. Da de besøger stedet, står kun stenmurene tilbage. Taget er væk, og der vokser brændenælder inde i ruinen. Kirkebygningen var den første bygning, som Kirken ejede uden for USA. Det er let at forestille sig, hvordan her var for 160 år siden, da folk vandrede ad den

snoede landvej hen til kirken. Det er lidt sværere at forestille sig den kraft og ånd, som må have hersket her, da Wilford Woodruff prædikede. På en

enkelt aften hørte folk om sandheden, og det ændrede deres liv for steds.

De frø, som blev sået dengang, blomstrer stadig i de unge, der er vendt tilbage for at besøge de steder, hvor disse mirakler fandt sted. »Det er faktisk ret fantastisk,« siger Joseph Parry fra Caerphilly Gren. »Disse steder er lige omkring os. Jeg har altid troet, at Kirkens historie kun foregik i USA. Men den var også her i England.« □

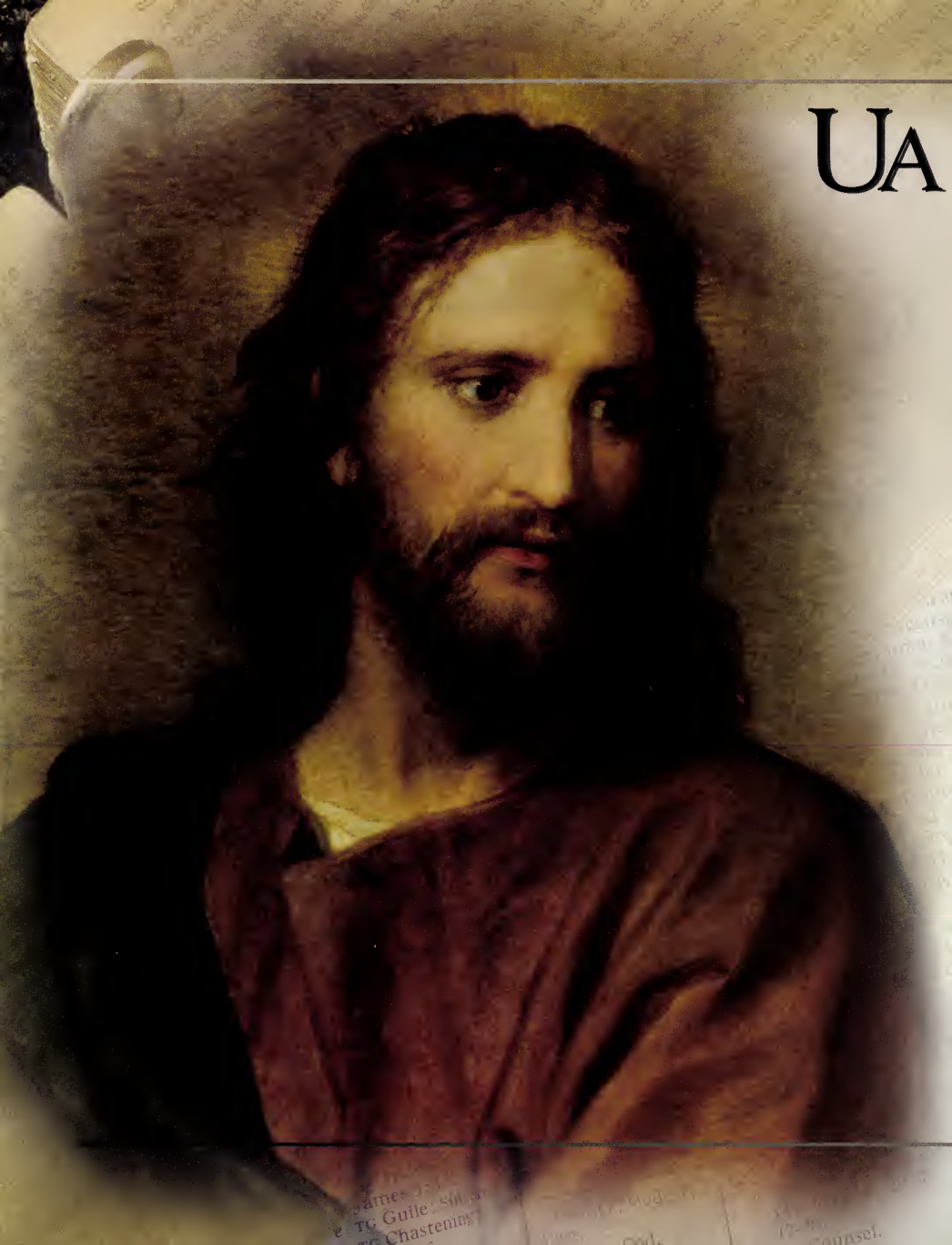

BENBOWS GÅRD, AF FRANK MACLEARY

Dammen ved John Benbows gård

Denne lille dam ved John Benbows gård var skueplads for hundredvis af dåb i 1840. Den femte marts døbte Wilford Woodruff John og Jane Benbow og fire prædikanter fra den lokale menighed, der kaldtes De Forenede Brødre. Ældste Woodruff tilbragte det meste af den følgende dag med, som han skrev, at »berede en dam, så den var klar til dåb, da jeg så, at mange ville modtage denne ordination. Bagefter døbte jeg seks hundrede mennesker i den dam« (citeret i *Wilford Woodruff*, s. 117).

UA

James J. ...
e. To Guile, ...
Chastening

...
...
...

...
...
counsel.

DSKILLELIGE VIDNER OM JESUS KRISTUS

Ældste John M. Madsen De Halvfjærs

Lære og Pagter vidner om Mormons Bogs sandhed, og begge vidner om Frelseren.

Lære og Pagter og Mormons Bog er uadskillelige, mægtige vidner om Jesu Kristi guddommelighed og hans store værk i de sidste dage. Disse to skrifter opfylder til dels Herrens løfte til Enok: »Og jeg skal sende retfærdighed

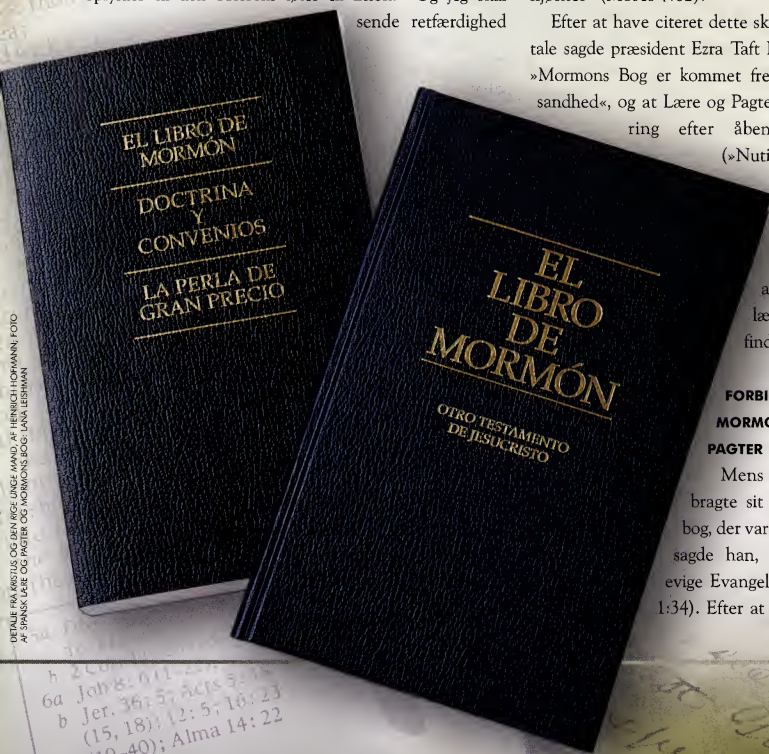
ned fra himmelen, og sandhed vil jeg bringe frem ud af jorden for at bære vidnesbyrd om min Enbårne, om hans opstandelse fra de døde, ja, og også om alle menneskers opstandelse. Og jeg vil lade retfærdighed og sandhed fare hen over jorden som en flodbølge for at indsamle mine egne udvalgte fra jordens fire hjørner« (Moses 7:62).

Efter at have citeret dette skriftsted i en konference-tale sagde præsident Ezra Taft Benson (1899–1994), at »Mormons Bog er kommet frem af jorden, fyldt med sandhed«, og at Lære og Pagter er fyldt med »åbenbaring efter åbenbaring fra himlene« (»Nutidsåbenbaring, en gave«, *Stjernen*, januar 1987, s. 67).

Man kan lære meget om betydningen af Mormons Bog ved at læse de åbenbaringer, som findes i Lære og Pagter.

FORBINDELSER MELLEM MORMONS BOG OG LÆRE OG PAGTER

Mens englen Moroni overbragte sit herlige budskab om en bog, der var »skrevet på guldplader«, sagde han, »at den indeholdt det evige Evangelium i dets fylde« (JS-H 1:34). Efter at have forklaret, hvordan

bogen skulle oversættes, begyndte Moroni at citere profetier fra Det Gamle og Det Nye Testamente. Først citerede han fra det tredje kapitel i Malakias. Afsnit 2 i Lære og Pagter indeholder en kort beretning om dette besøg.

Så i sommeren 1828 modtog profeten Joseph Smith yderligere to åbenbaringer i forbindelse med oversættelsen af Mormons Bog. Afsnit 3 og 10 omhandler de 116 sider af manuskriptet, som blev overdraget til Martin Harris, så han kunne »tage skrivelserne med hjem og vise dem frem« (*History of the Church*, 1:21).

I februar 1829 kom Joseph Smith senior på besøg hos sin søn. Han var fuldt ud klar over alt, hvad der var foregået: Faderens og Sønnens tilsynkomst for den unge Joseph, Herrens løfte om, »at evangeliets fylde senere skulle blive åbenbaret« (*History of the Church*, 4:536), englen Moronis besøg, overdragelsen af guldpladerne, arbejdet med oversættelsen, tabet af de 116 sider af manuskriptet, og borttagelsen og tilbagegivelsen af Urim og Tumtum. Ved denne lejlighed henvendte profeten Joseph sig til Herren på sin fars vegne og modtog afsnit 4, som begynder således: »Se, nu er et vidunderligt værk ved at komme frem blandt menneskenes børn.« Oversættelsen af Mormons Bog var en del af Herrens værk i de sidste dage og af afgørende betydning for udførelsen af dette.

I marts 1829 var Martin Harris dybt angergiven og bedrøvet over at have mistet 116 sider af oversættelsen, og han rejste igen til Harmony i Pennsylvania. Han bønfaaldt Joseph om at adspørge Herren på hans vegne. Igen modtog profeten en åbenbaring, afsnit 5, hvori Martin Harris blev kaldet til at være vidne til

guldpladerne, hvis han ville omvende sig og ydmyge sig for Herren.

I april 1829 rejste Oliver Cowdery, efter at have hørt, at Joseph havde modtaget pladerne, til Harmony i Pennsylvania og blev straks engageret i oversættelsesarbejdet, hvor han virkede som skriver for Joseph (se *History of the Church*, 1:32–33). I løbet af denne måned blev afsnittene 6, 8 og 9 modtaget, efterhånden som der opstod spørgsmål i forbindelse med oversættelsen af Mormons Bog.

Afsnit 13 er endnu et vidunderligt eksempel på en åbenbaring til profeten som svar på spørgsmål, der opstod i forbindelse med oversættelsen af Mormons Bog. Joseph sagde: »Vi var stadig beskæftiget med oversættelsesarbejdet, da vi den følgende måned (maj 1829) en bestemt dag gik ud i skoven for at bede og adspørge Herren angående dåb til syndernes forladelse, som vi fandt omtalt under oversættelsen af pladerne. Medens vi således bad og påkaldte Herren, nedsteg et sendebud fra himlen i en lyskry, og efter at have lagt hænderne på os, ordinerede han os, idet han sagde:

I Messias' navn overdrager jeg jer, mine medtjenere, Arons præstedømme, som ejer nøglerne til engles betjening og til omvendelsens evangelium og til dåb ved nedsænkning til syndernes forladelse» (JS-H 1:68–69; fremhævelse tilføjet i vers 68; se også L&P 13).

Denne himmelske budbringer, der identificerede sig som »Johannes, den samme, som kaldes Johannes Døber i Det Ny Testamente,« forklarede yderligere Joseph og Oliver, »at han handlede under ledelse af Peter, Jakob og Johannes, som besad nøglerne til Det Melkisedeske

**Mens englen Moroni
overbragte sit herlige
budskab om en bog »skrevet
på guldplader«, sagde han,
»at den indeholdt det evige
Evangelium i dets
fylde«.**

Præstedømme, hvilket præstedømme senere ville blive overdraget til os, sagde han» (*History of the Church*, 1:40). Således medførte Mormons Bogs fremkomst ikke blot adskillige åbenbaringer, som nu findes i Lære og Pagter, men det blev også katalysatoren til gengivelsen af Der Aronske og Der Melkisedekske Præstedømme, som forberedelse til genoprettelsen af Kirken og Guds rige i disse sidste dage.

Afsnittene 14, 15, 16, 17, 18, 19 og 20 illustrerer yderligere forbindelsen mellem Mormons Bogs fremkomst og Lære og Pagter.

BELÆRINGER OM BETYDNINGEN AF MORMONS BOG

Lidt over halvandet år efter oversættelsen og udgivelsen af Mormons Bog og organiseringen af Kirken åbenbarede Herren sit »forord« til Lære og Pagter, som nu findes i afsnit

1. I dette åbenbarede forord vidnede Herren om, at profeten Joseph Smith havde fået kraft til at oversætte Mormons Bog »ved Guds nåde og kraft« (L&P 1:29).

I afsnit 3 fremsætter Herren nogle af sine hensigter med at frembringe Mormons Bog:

»... thi ligesom kundskaben om Frelseren kom til verden gennem jødernes vidnesbyrd, således skal kundskaben om en Frelser komme til mit folk.

Og til nephiterne ... gennem deres forfædres vidnesbyrd –
Og dette vidnesbyrd skal komme til lamaniternes ... kundskab ...

Og netop i dette øjemed er disse plader blevet bevaret, som indeholder disse optegnelser, at Herrens forjættelser, som han gav sig folk, må gå i opfyldelse, nemlig, at lamaniterne måtte komme til kundskab om deres fædre, kende Herrens forjættelser, tro evangeliet, forlade sig på Jesu Kristi fortjeneste

og blive forherliget gennem tro på hans navn og *blive frelst* gennem omvendelse» (L&P 3:16–20; fremhævelse tilføjet).

I afsnit 5 har Herren meget at sige angående Mormons Bogs betydning for evangeliets gengivelse. Herren mindede Joseph om, at »du har fået gaven til at *oversætte pladerne*, og denne gave er den første, jeg har givet dig. Jeg har forbudt dig at trage efter nogen anden gave, førend min hensigt med denne er nået; thi jeg vil ikke skænke dig nogen anden gave, førend *oversættelsen* [og udgivelsen af Mormons Bog] er færdig« (L&P 5:4; fremhævelse tilføjet). Herren gjorde det klart for sin tjener Joseph Smith, at Mormons Bog skulle være oversat og gjort tilgængelig for folk, før hans store værk i de sidste dage kunne fortsætte.

Også i afsnit 5, nemlig i vers 5–16, forklarede Herren, hvorfor Mormons Bog er så vigtig for genoprettelsen af hans rige på jorden. I disse vers anvendte Herren gentagne gange vendingen *mine ord* til at beskrive Mormons Bog, som snart skulle komme frem »gennem« profeten Joseph Smith (se også 3 Nephi 21:9–11). Herren erklærede, at hvis menneskenes børn »ikke vil tro *mine ord* [som findes i Mormons Bog], vil de heller ikke tro dig, min tjener Joseph« (L&P 5:7; fremhævelse tilføjet).

Disse få skriftsteder illustrerer den storslåede sandhed, som profeten Joseph fremsatte, »at Mormons Bog [er] ... vores religions slutten« (*History of the Church*, 4:461). Et vidnesbyrd om Mormons Bogs guddommelighed og sandhed bekræfter, at Jesus er Kristus, at Joseph Smith er en sand profet, og at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, sådan som den blev organiseret af profeten

Joseph, er sand. Med det vidnesbyrd fra Ånden tager tapre sjæle fra alle nationer på kloden imod det gengivne evangelium (se L&P 5:16).

I L&P 6:9 gav Herren Oliver Cowdery besked på at hjælpe »til med at fremme mit værk«. Oliver Cowdery blev faktisk et redskab til at frembringe Mormons Bog, som indeholdt »evangeliets fylde« (se L&P 20:8–9; 27:5; 42:12; 135:3). Herren sendte sine tjenere ud med denne

optegnelse i hånden for at »udføre et vidunderligt værk blandt menneskenes børn, så mange vil blive overbevist om deres synder og omvende sig og komme i min Faders rige« (L&P 18:44).

Afsnit 17 i Lære og Pagter indeholder et af de tydeligste og stærkeste nedskrevne vidnesbyrd om Mormons Bog. Herren Jesus Kristus, om hvem Mormons Bog er »Endnu et vidne«, erklærer, at »min tjener Joseph Smith jun. ... har oversat den

del af [Mormons Bog], som jeg befalede ham at oversætte. Og det er sandt, så vist som Herren, jeres Gud lever« (L&P 17:5–6).

Hvem kan læse eller høre dette vidnesbyrd og på nogen måde tvivle på, hvordan Herren ser på Mormons Bog? Det er en alvorlig sag at høre eller læse og overveje disse ord, for de er tilstrækkelige til at fordømme os, hvis vi nogensinde skulle forkaste Mormons Bog eller blive utro mod Kristi sag og hans rige (se L&P 5:15, 18).

I juni 1829 bar Herren over for Oliver Cowdery, profetens skriver, dette stærke vidnesbyrd om Mormons Bogs sandhed og betydning: »Se, jeg har ved mange lejligheder ved min Ånd tilkendegivet dig, at *de ting, du har skrevet, er sande* ...

Herren erklærede over for Oliver Cowdery, profetens skriver: »I [Mormons Bog] er alle de ting skrevet, der angår min kirkes grundvold, mit evangelium og min klippe«.

Og [jeg] giver ... dig den befaling, at du skal forlade dig på det, som er skrevet.

Thi deri er alle de ting skrevet, der angår *min kirkes grundvold, mit evangelium og min klippe*.

Dersom du bygger min kirke på mit evangeliums og min klippes grundvold, skal helvedes porte ikke få overhånd over dig« (L&P 18:2-5; fremhævelse tilføjet). Mormons Bog indeholder således den genoprettede Jesu Kristi Kirkes grundlæggende lærdomme, sådan som Herren selv bar vidnesbyrd om.

Afsnit 20 indeholder en omfattende gennemgang af Mormons Bog. Det er bemærkelsesværdigt, at åbenbaringen om formelt at organisere Kirken ikke blev givet, før Mormons Bog var oversat og udgivet. Efter at have bekræftet, at Joseph Smith og Oliver Cowdery behørigt var kaldet af Gud og bemyndiget til at organisere og lede hans Kirke, erklærede Herren følgende:

»[Gud] gav ham [profeten Joseph Smith] kraft fra det høje til at oversætte Mormons Bog gennem de dertil forud beredte midler,

hvilken bog indeholder et faldent folks historie og Jesu Kristi evangeliums fylde både til ikke-jøderne og jøderne.

Denne bog blev givet gennem inspiration og stadfæstet for andre ved englebetjening og er ved disse [de tre vidner] blevet forkyndt for verden.

Dette beviser over for verden, at den hellige skrift er sand, og at Gud inspirerer menneskene og kalder dem til sit hellige værk i denne tid og slægt så vel som i fordums dage.

Og viser derigennem, at han er den samme Gud i går, i dag og til evig tid ...

Og da der nu gives så store vidnesbyrd [Joseph Smiths, de tre vidners, de otte vidners, og selv dem, der er samlet i Mormons Bog], skal verden blive dømt ved dem, ja, så mange, som herefter skal komme til kundskab om dette værk [Mormons Bog].

Og de, der modtager det med tro og øver retfærdighed, skal få det evige livs krone« (L&P 20:8-14).

I afsnit 84 fremkom Herren med endnu en vigtig

henvisning og gav en alvorlig advarsel med hensyn til Mormons Bog. Til de hellige i 1832 sagde Herren:

»Og jeres sind har tidligere været formørket af vantrø, fordi I har behandlet det letsindigt, som I har fået, hvilken letsindighed og vantrø har bragt hele Kirken under fordømmelse.

Og denne fordømmelse hviler over alle Zions børn.

Og de skal forblive under den, til de omvender sig og *ihukommer den nye pagt, nemlig Mormons Bog og de tidligere befalinger*, som jeg har givet dem. *De skal ikke alene sige, men også gøre efter det, der er skrevet«* (L&P 84:54-57; fremhævelse tilføjet).

Ved flere lejligheder udfordrede præsident Ezra Taft Benson Kirkens medlemmer til at studere, anvende og efterleve Mormons Bogs lærdomme, så de kunne gøre sig fri af den samme fordømmelse, som Herren udtalte over de tidlige sidste dages hellige (se *A Witness and a Warning*, 1988, s. 6-8).

KONKLUSION

Herren har i sandhed haft meget at sige om Mormons Bog i Lære og Pagter. Disse to skrifter er sandelig uadskillelige og stærke vidner om Kristi guddommelighed og hans store værk i de sidste dage. Præsident Benson

Herren har befalet de hellige, at de »ihukommer den nye pagt, nemlig Mormons Bog . . . De skal ikke alene sige, men også gøre efter det, der er skrevet.«

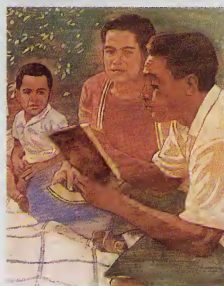
forklarede det vigtige forhold mellem disse to hellige bøger:

»Når vi ser bort fra vidnerne til Mormons Bog, er Lære og Pagter så afgjort det største konkrete vidne og bevis, som vi har fra Herren på, at Mormons Bog er sand ...

Lære og Pagter er bindeleddet mellem Mormons Bog og den fortsatte genoprettelse gennem profeten Joseph Smith og hans efterfølgere ...

Mormons Bog fører mennesker til Kristus. Lære og Pagter fører mennesker til Kristi rige ...

Mormons Bog er vores religions »slutsten«, og Lære og Pagter er dens krone, som rummer vedvarende åbenbaring i de sidste dage. Herren har sat sit godkende mærke på både slutstenen og kronen« (»Mormons Bog og Lære og Pagter«, *Stjemen*, juli 1987, s. 77). □

FOTOILLUSTRATION: JED CLARK

Hvorfor tillader vores kærlige himmelske Fader, at ulykker rammer uskyldige mennesker?

Svarene er tænkt som en hjælp og vejledning, og er ikke udtryk for Kirkens officielle lære.

LIAHONAS SVAR

Vores jordiske rejse rummer også ubehagelige oplevelser såsom sygdom, ensomhed, krænkelser, katastrofer, uretfærdighed og død. Livet virker måske ikke altid »retfærdigt«.

Spørgsmålet om, hvorfor Gud tillader, at ulykker rammer uskyldige mennesker, er blevet stillet af de fleste af os på et eller andet tidspunkt. Det er evangeliet, der hjælper os til at forstå nødvendigheden af modgang. Hvis vi forstår frelsesplanen og betragter vores oplevelser i et evigt perspektiv, kan vi få en forståelse af og acceptere, at det jordiske livs prøvelser er nødvendige for åndelig vækst. Vi erkender, at vi er velsignet med frihed til at vælge, hvordan vi vil reagere på disse prøvelser.

I 1955 gav ældste Spencer W. Kimball, som på det tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, et svar på dette spørgsmål i en tale, der hed »Tragedie eller

skæbne?« Ældste Kimball opregnede en lang række tragedier og stillede så følgende spørgsmål:

»Var det Herren, der styrede flyet ind i et bjerg, så alle de ombordværende omkom, eller skyldtes det en mekanisk brist eller en menneskelig fejl?

Var det vor himmelske Fader, der forårsagede det sammenstød, der sendte seks mennesker over i evighed, eller skyldtes det en bilist, der ikke overholdt færdselsreglerne?

Var det Gud, der tog den unge mors liv, eller som fik barnet til at stavre ned i en grøft, eller som førte et andet barn ud foran en frembrusende bil?

Var det Herren, der fik manden til at få et hjerteslag? Var missionærens død for tidlig?« (*Faith Precedes the Miracle*, 1972, s. 96).

Så fortsatte han:

»Svar mig, hvis I kan. Jeg kan ikke, for selv om jeg ved, at Gud spiller en vigtig rolle i vores liv, så

ved jeg ikke, hvor meget han forårsager, og hvor meget han blot tillader. Uanset hvad svaret på dette spørgsmål måtte være, så er der et andet, som jeg kan svare på.

Kunne Herren have hindret disse tragedier? Svaret er ja. Herren er almægtig. Han har magt til at styre vore liv, skåne os for smerte, hindre alle ulykker, styre alle fly og biler, give os mad, beskytte os, befri os fra arbejde, slid, sygdom og sågar døden, hvis han vil. Men det vil han ikke ...

Evangeliets grundlæggende lov er ... handlefrihed og evig udvikling. At tvinge os til at være forsigtige eller retfærdige ville være at ophæve den grundlæggende lov og umuliggøre al udvikling ...

Hvis vi betragtede det jordiske liv som hele vores eksistens, så ville smerte, sorg, fiasko og et kort liv være katastrofer. Men hvis vi betragter livet som noget evigt, der strækker sig langt tilbage i vores

førdjordske fortid og videre frem i vores fremtid efter døden, så kan alle hændelser ses i deres rette perspektiv.

Er der ikke visdom i, at han giver os prøvelser, så vi kan hæve os over dem, ansvar, så vi kan yde noget, arbejde, så vi kan styrke vores muskler, sorger, så vi kan sætte vores sjæl på prøve? Udsættes vi ikke for fristelser, for at vi kan prøve vores styrke, sygdom, så vi kan lære tålmodighed, og døden, så vi kan udødeliggøres og herliggøres?

Hvis alle de syge, som vi beder for, blev helbredt, hvis alle de retfærdige blev beskyttet og de ugudelige udryddet, så ville hele vor Faders plan være forgæves, og evangeliets grundlæggende lov ... handlefriheden, ville ophøre. Ingen ville behøve at leve ved tro.

Hvis glæde og fred og belønninger straks blev givet til den, der gjorde godt, ville der ikke findes ondskab – alle ville gøre godt, men ikke af retfærdighed. Der ville ikke finde nogen styrkeprøve sted, ingen udvikling af karakteren, ingen opbyggelse af styrke, ingen ... handlefrihed, men kun satanisk kontrol.

Hvis alle vores bønner straks blev besvaret efter vores selviske ønsker og vores begrænsede forståelse, ville der ikke findes nogen lidelse, sorg, skuffelse eller endda død, og hvis disse ikke fandtes, så fandtes der heller ikke glæde, fremgang, opstandelse eller evigt liv og

guddommelighed« (*Faith Precedes the Miracle*, s. 96–97).

Ja, nogle vil måske straks bebrejde vor himmelske Fader, at han ikke hindrer det onde, der overgår os og vore kære. Nogle vil endda blive bitre. Men når vi er trådt gennem dødens port og ser med et evigt perspektiv, vil vi uden tvivl prise ham for hans nåde, hans kærlighed og hans visdom, fordi han tillod os at møde netop de erfaringer, som skulle hjælpe os til at opnå vores evige potentiel og blive som han er.

LÆSERNES SVAR

Vi oplever alle lidelser. Og lidelser er ikke altid et resultat af synd. Lidelse har til tider et større formål, som er at udvikle os. Vor himmelske Fader elsker os inderligt. Han kender vores styrke og vore svagheder. Vi ved, at dette liv er den tid, hvor vi skal forberede os, lære og udvikle os. Det eneste, vi skal gøre, er at holde trofast ud og stole på Herren, arbejde på at overvinde vores udfordringer og undgå at beklage os over ham.

Ruben C. dela Cuadra,

Narvacan Ward,

Narvacan Stav i Filippinerne

Når vi betragter trængsler eller prøvelser som trin tilbage til vores himmelske hjem, vil vi modigt og klogt se disse trængsler i øjnene ved at søge styrke og vejledning fra Herren. Vi vil tro på, at vi modtager

Ruben C. dela Cuadra

Rei Cheng Tsai

Ivonete Macedo de Almeida

Franck William N'Sondi

Nelfa Awing Gumarang

Stella 'Ajilong

trøst og belønning enten i dette liv eller det tilkommende.

Rei Cheng Tsai,
P'ingtung Gren,
P'ingtung Distrikt i Taiwan

Gud tillader mennesker at anvende deres handlefrihed, så at hvis en eller anden sårer et uskyldigt menneske, vil han eller hun blive dømt for at have gjort det, og den sårede få oprejsning i rette tid, selv om det måske ikke bliver i dette liv.

Men når noget frygteligt rammer et uskyldigt menneske som følge af en naturkatastrofe, kan det også have et guddommeligt formål. Måske er det for at gøre os opmærksom på et eller andet. Måske er det en prøve på vores tro. Måske giver det os mulighed for at tjene vores næste.

Ivonete Macedo de Almeida,
Jardim Maria do Carmo Ward,
São Paulo Stav i Brasilien

Sidste dages hellige er så velsignede at kende formålet og hensigterne med frelsesplanen. Vi ved også, at vores prøvelser, forfølgelser og trængsler er en stige, der kan løfte os op til Gud. Salmen »Kom, kom, Guds folk« (Salmer og sange, nr. 16) giver os svaret på dette spørgsmål: Hvorfor lade os slå ud, når vi ved, at evig lykke venter os?

Franck William N'Sondi,
Cuenze Gren,
Bratzaville Distrikt i Republikken Congo

Det var meget hårdt for min familie, da min far døde for nogle år siden. Jeg bad meget inderligt og spurgte Herren, hvad vi havde gjort, siden vi fortjente en sådan ulykke. Så

forsikrede Helligånden mig om, at min fars død faktisk kunne styrke vores tro på Jesus Kristus. Vi skal altid huske på, at modgang kan gøre os stærke, og at modgang er en del af vor himmelske Faders meningsfyldte plan.

Nelfa Awing Gumarang,
Tuao Gren,
Ilaganmissionen i Filippinerne

Til tider tillader vor himmelske Fader, at de uskyldige bliver slået ihjel, så de kan indgå til hans hvile, og så hans straffedomme kan ramme de onde (se Alma 60:13). Han har lovet, at de, der dør i ham, »ikke skal smage døden; thi den er sød for dem« (L&P 42:46).

Stella 'Ajilong,
Kololo Gren,
Kampala Distrikt i Uganda

Du kan være med til at gøre SPØRGSMÅL OG SVAR bedre ved at besvare nedenstående spørgsmål. Send dit svar, så vi har det senest den 1. april 2001. Send det til QUESTIONS AND ANSWERS 04/01, Liahona, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; eller send en e-mail til CUR-Liahona-1Mag@ldschurch.org. Du kan skrive dit svar på maskine eller med tydelig håndskrift på dit eget sprog. For at dit svar kan komme i betragtning, skal du vedlægge dit fulde navn, alder, privatadresse, samt ward og stav. Hvis det er muligt kan du vedlægge et foto af dig selv. Dette foto vil dog ikke blive returneret. Vi trykker et repræsentativt udvalg af svarene.

SPØRGSMÅL: Hvad kan vi gøre, når nogen taler om upassende emner henne i skolen? □

Lille Liahona

TIL BØRNENE I JESU KRISTI KIRKE AF SØDSTE DAGES HELLIGE ■ FEBRUAR 2001

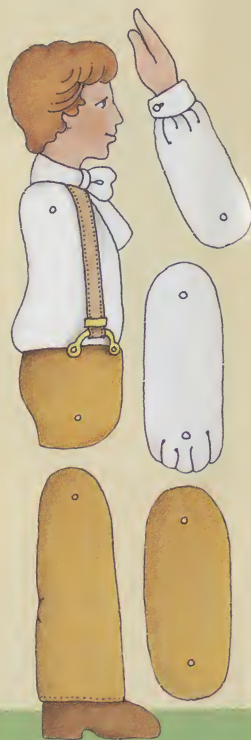

Joseph Smiths før

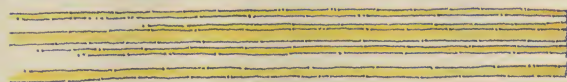
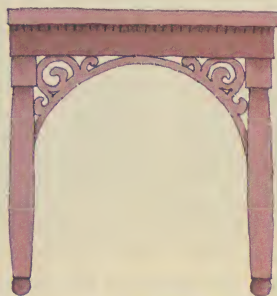
Delores DeVictoria ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG

Instruktioner

Tag forsigtigt disse to sider ud af bladet og lim dem på tykt papir. Klip historiekort og figurer ud. Brug splitter til at fastgøre arme og ben med. Anbring figurene, som de står på historiekortet og brug figurer og kort til at fortælle historien om Joseph Smiths første åbenbaring.

ste åbenbaring

Luz Karina Sánchez

FRA YAGUARÓN I PARAGUAY

Mary Ann Whetten Lyman

FOTO: RICHARD OG MARY ANN WHETTEN LYMAN

Luz Karina Sánchez – en syvårig pige fra Yaguarón i Paraguay – tegner, fodrer høns og spiller med kugler. Og hun gør det hele på en særlig måde – nemlig med sine fødder!

Karina er født uden arme, men det har ikke hindret hende i at skrive, tegne, blade i en bog, rede sit hår, klæde sig på og spise med gaffel. Hun er en selvstændig og viljestærk pige, der finder ud af, hvordan hun gør det med fødderne, som andre knap nok kan gøre med hænderne. Federico og Isabel Sánchez, Karinas forældre, siger, at hun selv finder ud af, hvordan hun gør forskellige ting, så hun kan klare sig selv – helt uden hjælp.

Karinas fornavn er Luz, som betyder »lys« på hendes modersmål spansk. Da hun blev født, følte hendes mor en særlig fred og trøst fylde sig som et lys – så derfor gav hun barnet navnet Luz,

efter den særlige følelse. Luz Karina er stadig et lys og et eksempel for sin mor, resten af familien og sine venner takket være sin beslutsomhed, sit vidnesbyrd og sin kærlighed.

Karina, der er den yngste af 12 børn, nyder at tilhøre en stor familie. Eftersom de fleste af hendes brødre og søstre er meget ældre end hun, føler Karina sig særligt knyttet til sin bror Germán, som er 12 år. Germán siger om Karina: »Jeg holder af hende, fordi hun er glad og sjov.«

Germán passer altid på hende. Men Karina passer særligt på sin toårige niece Ruth. Hun elsker Ruth og lader hende klynge sig til ærmet på sin sweater, når de er sammen. Karina går meget langsomt, så Ruth kan følge med, og hun sørger for, at alle lægger mærke til Ruth.

Karinas familie blev medlemmer af Kirken for et år siden. Siden da er de kommet i Yaguarón Gren i Paraguairi Distrikt i Paraguay. Familien bor ude på landet små fem kilometer fra byen. Så for at komme i kirke, må de hver uge gå en kilometer og så tage en bus. Karina holder meget af Primary, især af at synge. Der er omkring 10 børn i Primary i Yaguarón Gren.

Karina og Germán er de eneste sidste dages hellige i deres skole. Karina går i første klasse, og hendes mor er meget stolt af hendes indsats. Tegning er Karinas yndlingsfag. Hun elsker at tegne tegninger af blomster, især julestjerner, som er meget populære i Paraguay. Hun tegner også tegninger af sig selv og sin familie. Hun tegner altid sig selv med arme.

Karina har stærke muskler i sine ben og sin krop, og hun er god til at hjælpe til og arbejde hårdt på familiens lille gård. På gården er der en stor han-kalkun, høns og en hund med en masse hvalpe. Karina elsker dyr. En af hendes yndlingspligter er at fodre hønsene. Og hun har fundet sin egen metode til at gøre det. Hun samler en pose majs op med foden og anbringer den under hagen, mens hun går. Så sætter hun sig på en stol, lukker posen op med den ene fod, stikker den anden fod ned i posen og tager en fodfuld majs og kaster det ud, så hønsene kan spise det. Karina elsker også at holde hønsene. Hun fanger forsigtigt en kylling med foden og holder den blødt, dunede fugl under sin hage.

Karina elsker også at spille med kugler, og hun er god til det. Hun vinder tit over de andre børn – hun har endda vundet over nogle af de missionærer, som spiller

Yderst til venstre: Karina elsker at tegne, især tegninger af blomster. Herover til venstre: Karina holder en kylling under sin hage. Herover til højre: Germán, Ruth og Karina. Til højre: Karina viser sine evner med en slangebøsse.

med hende. Hun styrer kuglen med sin fod og sender den af sted med et spark. Hun kan skyde sin kugle mere præcist af sted, end mange andre kan med deres hænder.

Karina er også god til at skyde med slangebøsse. Hun anbringer to elastikker over to af sine tæer, anbringer en *coquito* – en lille kokosnød – i slangebøssen med den anden fod, trækker elastikkerne tilbage og skyder.

Ældste Richard Lyman, en missionær som besøgte Karinas gren, gav hende en mundharmonika. Til at begynde med var hun lidt genert og usikker.

Til venstre: Ruth og Karina, forrest, sammen med noget af deres familie. Fra venstre: Germán, Juan, Ros (Ruths mor), Eugenio, Isabel (Karinas mor), Mariela Isabel og Federico (Karinas far). Herunder: Karina og ældste Lyman spiller på deres mundharmonikaer.

Men efter blot et par minutter brugte hun sine fødder til at holde mundharmonikaen, så hun kan spille på den.

Karina fylder snart otte, og hun glæder sig til sin fødselsdag. Hun håber, at hun får en stor chokoladekage med hvid glasur. Men hun glæder sig endnu mere til, at hun skal døbes. Hendes forældre og missionærerne

fortæller hende om dåb og de pagter, som hun skal indgå, og hendes far forbereder sig til at skulle døbe hende. Hun glæder sig til at blive medlem af Kirken. Hun elsker evangeliet og holder af at fortælle andre om det.

Luz Karina lever op til sit navn. Hun er i sandhed et lys for dem, som kender hende. □

Mary Ann Whetten Lyman virkede som fuldtidsmissionær sammen med sin mand, Richard, i Asunción-missionen i Paraguay.

FIKTION

Af og til er det godt at være anderledes

Janice Porter Hayes

Familien McDowell flyttede ind i et hus på den anden side af gaden for omtrent et halvt år siden. De er bestemt ikke som de andre familier her i kvarteret!

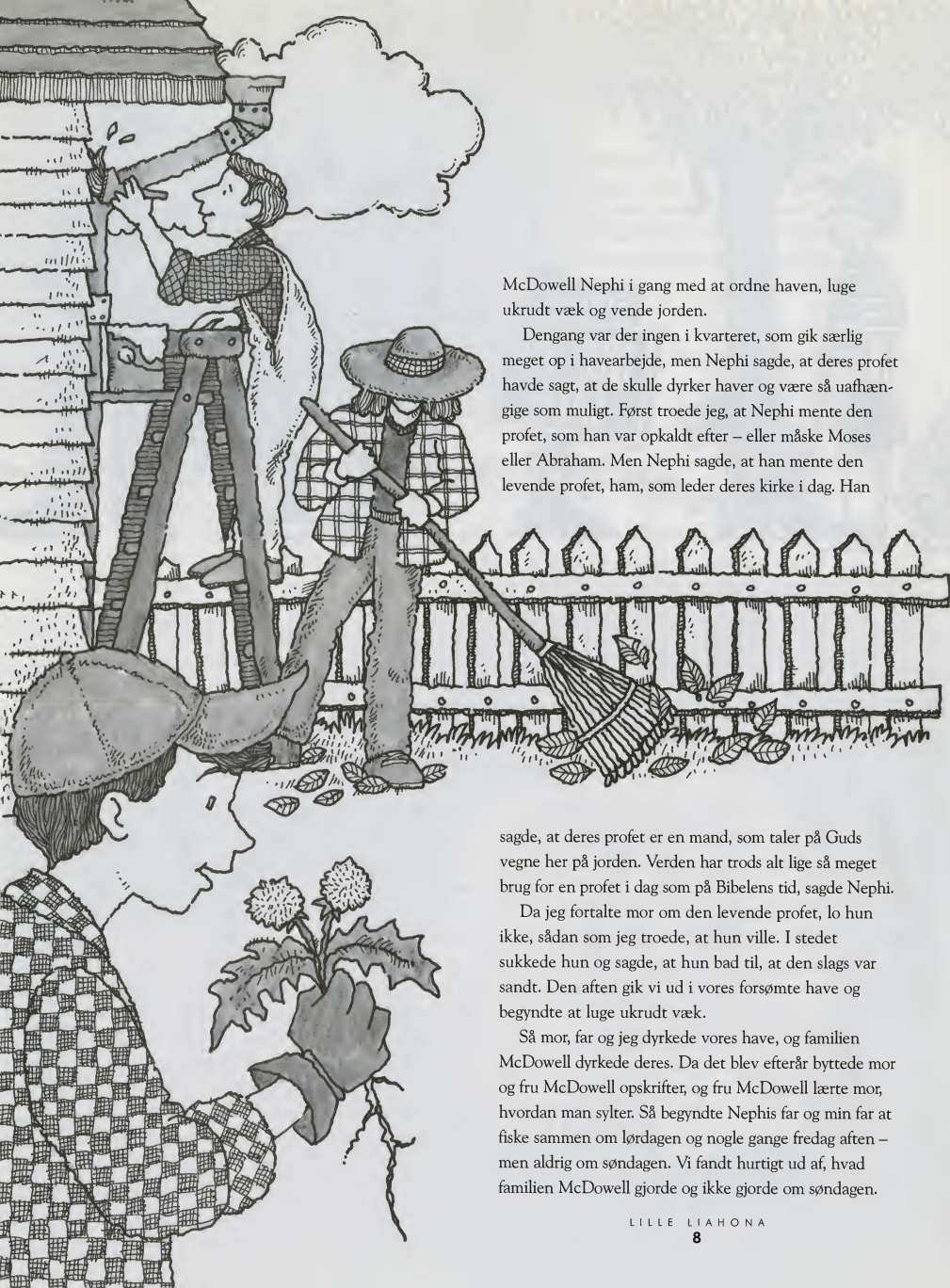
Jeg traf først Nephi, deres 11-årige søn. Nephi fortalte mig, at hans forældre har opkaldt ham efter en gammel amerikansk profet. Jeg havde aldrig før hørt om gamle amerikanske profeter, men han viste mig en bog med hans navn i – en bog, der hed Mormons Bog.

Min familie går i kirke, og nogle gange læser vi i Bibelen. Men ingen i min familie havde nogensinde hørt om Mormons Bog. Nephi kaldte den et andet vidne om Jesus Kristus og sagde, at det var en gammel optegnelse om Herrens åbenbaringer til sit folk i Amerika. Det var det første fingerpeg om, at Nephi og hans familie var anderledes.

Derefter traf jeg Nephis storesøster, Glitchen. Hun er ikke opkaldt efter en profet. Hun er opkaldt efter sin oldemor Glitchen Kelly, som var fra Irland. Glitchens oldemor havde rødt hår og giftede sig med en mand fra Polen, som hed Alex. Alt det ved Glitchen, fordi hendes familie har forsket i deres slægt.

Det eneste jeg ved om vores familie er, at mine forældre er født her i byen. Jeg ville gerne vide mere, men jeg kan ikke overskue at skulle bruge så meget tid, som Glitchens mor gør, på at søge efter sine forfædre.

Da familien McDowell flyttede ind, ændrede hele kvarteret sig. For det første kom det til at se bedre ud. Det hus, som de flyttede ind i, var ikke særlig velholdt, men ikke længe efter at de havde flyttet møblerne ind, gik familien McDowell i gang med at reparere deres nye hjem. De malede det og ordnede havelågen. Så satte hr.

McDowell Nephi i gang med at ordne haven, luge ukrudt væk og vende jorden.

Dengang var der ingen i kvarteret, som gik særlig meget op i havearbejde, men Nephi sagde, at deres profet havde sagt, at de skulle dyrke haver og være så uafhængige som muligt. Først troede jeg, at Nephi mente den profet, som han var opkaldt efter – eller måske Moses eller Abraham. Men Nephi sagde, at han mente den levende profet, ham, som leder deres kirke i dag. Han

sagde, at deres profet er en mand, som taler på Guds vegne her på jorden. Verden har trods alt lige så meget brug for en profet i dag som på Bibelens tid, sagde Nephi.

Da jeg fortalte mor om den levende profet, lo hun ikke, sådan som jeg troede, at hun ville. I stedet sukkede hun og sagde, at hun bad til, at den slags var sandt. Den aften gik vi ud i vores forsømte have og begyndte at luge ukrudt væk.

Så mor, far og jeg dyrkede vores have, og familien McDowell dyrkede deres. Da det blev efterår byttede mor og fru McDowell opskrifter, og fru McDowell lærte mor, hvordan man sylter. Så begyndte Nephis far og min far at fiske sammen om lørdagen og nogle gange fredag aften – men aldrig om søndagen. Vi fandt hurtigt ud af, hvad familien McDowell gjorde og ikke gjorde om søndagen.

»Det er vores sabbat,« fortalte Nephi mig. De hverken fiskede, handlede eller noget andet end at være sammen med familien og lave kirketing. Jeg havde rigtig ondt af Nephi og Glitchen, men de så ikke ud til at have noget imod det, selv ikke da jeg hørte Nephis mave knurre en søndag, fordi han havde fastet hele dagen.

Tro det eller ej, selv om jeg kender en del til familien McDowell, så holder jeg faktisk meget af dem. Måske er det, fordi de griner meget og ser ud til at have det sjovt. Eller måske fordi Nephi hjalp vores fodboldhold med at vinde et par kampe. Eller måske er det, fordi jeg føler mig godt tilpas, når jeg er sammen med dem.

I aften efter aftensmaden kommer familien McDowell herover sammen med nogle missionærer, der skal fortælle mine forældre og mig mere om deres kirke. Mor har gjort rent og bagt en kage, og Nephi og Glitchen har en Mormons Bog med til mig.

Snart ved jeg alt om profeten Nephi og slægtsforskning og køkkenhaver og sabbatsdagen og meget mere. Jeg finder endda ud af, hvad det vil sige at være anderledes, ligesom familien McDowell. Jeg synes, at af og til er det godt at være anderledes. □

Jeg vil følge
profeten

Adlyd mine forældre
Ef 6:1

PAULUS

Søg Fred
Es 54:13

ESAJAS

Til Herren
Mos 6:3-5

ENOK

Hold sabatten hellig
Lø 5:9

JOSEPH SMITH

Tren hinanden
Mos 2:17

BENJAMIN

ALMA

Tilgiv hinanden
Mos 26:31

JOHANNES

Elsk hinanden
Joh 15:12

ALMA
DEN YNGRE

Hold budene
Alm 37:35

JAKOB

Sørg Gud
Jak 1:5

Bedt Inder
Mat 5:10

MALAKIAS

Illustration

FORTÆLLER

FORTÆLLER

Diane S. Nichols

11

JESUS OG VOR HIMMELSKE FADERS HUS

ILLUSTRERET AF ROBERT T. BARETT

Jesus tog til Jerusalem for at besøge templet. Mange mennesker kom dertil for at bringe ofre ved at slagte et dyr og brænde det på altret. Offeret fik folk til at tænke på Frelseren, som skulle ofre sig selv ved at lide og dø for dem.

3 Mos 1:3-9; Joh 2:13; Moses 5:5.7

Da der var nogle mennesker, som ikke havde dyr, de kunne ofre, var der andre, som solgte dyr til dem i templet. De handlende ville bare tjene penge. De tænkte ikke på Gud.

Joh 2:14

Jesus så, at folk solgte dyr i templet. Han sagde, at templet var hans himmelske Faders hus, et helligt sted. Han ville ikke have, at folk solgte noget der.

Joh 2:16

Jesus lavede en pisk af reb, væltede bordene, kastede penge på jorden og fik folk jaget ud af templet. Han ville ikke lade dem sælge dyr og være uærbødige i sin himmelske Faders hus.

Joh 2:15-16

NIKODEMUS

Nikodemus var farisæer og en af jødernes ledere. Mange farisæere troede ikke på, at Jesus Kristus var sendt af Gud. På grund af de mirakler, som Jesus udtredte, troede Nikodemus på, at han var sendt af Gud.

Joh 3:1-2

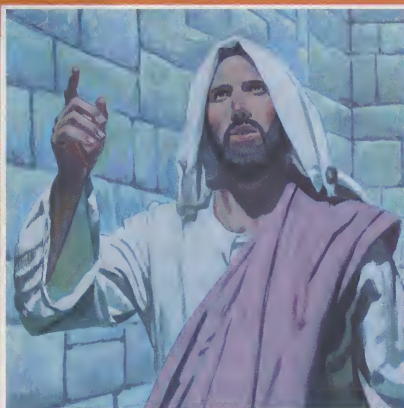
Nikodemus talte med Frelseren en nat. Jesus fortalte ham, at ingen kan komme ind i Guds rige, medmindre han fødes på ny.

Joh 3:3-5

Nikodemus forstod ikke, hvad Jesus mente. Hvordan kunne et menneske blive født igen? Frelseren forklarede, at han talte om at blive født åndeligt. For at opnå det, skal et menneske døbes og modtage Helligånden.

Joh 3:5-7

Jesus forklarede, at vor himmelske Fader havde sendt ham til jorden for at berede en vej, så vi alle kunne vende tilbage til vor himmelske Fader. Frelseren bar vidnesbyrd om, at han skulle lide og dø på korset, så vi kan blive frelst, hvis vi vil tro på ham og holde hans bud.

Joh 3:12-17

Han sagde, at vi skulle vælge at gøre det rette og ikke det, som er forkert. Hvis vi gør det rette, kan vi leve i Guds rige for evigt.

Joh 3:18-21

»Ransag disse befalinger«

»Ransag disse befalinger, thi de er sande og troværdige, og de profetier og forjættelser, som de indeholder, skal alle gå i opfyldelse« (L&P 1:37).

»I år studerer alle Kirkens medlemmer Lære og Pagter. Dens enestående og inspirerende budskab forkyndes og overvejes på mange sprog og i hundrede nationer over hele verden. Det er en herlig bog, fuld af den

himmelske visdoms ord. Den indeholder Guds ord til os i denne generation.«

Gordon B. Hinckley

(»Guds orden og vilje«, Stjernen, august 1989, s. 2)

»Mormons Bog er vores religions »slutsten«, og Lære og Pagter er dens krone, som rummer vedvarende nutidig åbenbaring. Herren har sat sit godkendende mærke på både slutstenen og kronen.«

Ezra Taft Benson (1899–1994)

(»Mormons Bog og Lære og Pagter«, Stjernen, juli 1987, s. 77)

»Lære og Pagter er fuld af så meget godt, som vi burde gøre os bekendt med. Men man kan læse bogen hele vejen igennem og lære den udenad. Og dog gavner det ikke én en tøddel, medmindre man efterlever dens lærdomme ... Hvis vi som et folk ville leve op til disse vidunderlige åbenbaringer, som er kommet til os, ville vi være et klart og strålende lys for verden.«

Heber J. Grant (1856–1945)

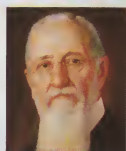
(Gospel Standards, red. G. Homer Durham, 1941, s. 39, 43)

»Lære og Pagter indeholder nogle af de mest storslåede grundsatninger, der nogensinde er blevet åbenbaret for verden, nogle, der er blevet åbenbaret med større fylde, end de nogensinde før er blevet åbenbaret for verden.«

Joseph F. Smith (1838–1918)

(Kirkens præsidenters lærdomme: Joseph F. Smith, 1998, s. 44)

»Bogen Lære og Pagter er givet til de sidste dages hellige netop som en hjælp i deres dagligdag og handlinger.«

Brigham Young (1801–1877)

(Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young, 1997, s. 120)

»Åbenbaringers bog ... viser, at nøglerne til vor Frelzers riges hemmeligheder atter er betroet mennesket; og evighedsens rigdomme [er] inden for rækkevidde for dem, som er villige til at leve ved hvert ord,

som udgår af Guds mund.«

Joseph Smith (1805–1844)

(History of the Church, 1:235)

IFØR JER GUDS FULDE RUSTNING

Det er tid til at give os selv over til Mesteren og lade ham føre os til frugtbare marker, hvor vi kan berige en verden, der er fuld af mørke og elendighed,« sagde søster Mary Ellen Smoot, der er hovedpræsidentinde for Hjælpeforeningen. »Hver enkelt af os, uanset hvem vi er, må rejse sig og få mest muligt ud af de muligheder, der viser sig. Vi må følge det råd, som Herren og hans tjenere giver os, og gøre vores hjem til bedehuse og sikre tilflugtssteder. Vi kan og må øge vores tro ved at øge vores lydlighed og offer« (»Glæd jer, Zions døtre«, *Liahona*, januar 2000, s. 114).

Til tider kan det synes vanskeligt at hæve sig over verden og opnå den grad af retskaffenhed. Men når vi stræber efter at tage »Guds fulde rustning på«, vil vi kunne »overvinde alt og bestå« (Ef 6:13).

HVORDAN TAGER VI GUDS RUSTNING PÅ?

Præsident N. Eldon Tanner (1898-1982), der var førsterrådgiver i Det Første Præsidentskab, bemærkede, at »de, der er iført en sådan rustning, hvilket vil sige, at man holder *alle* Guds bud, kan modstå den onde«.

Han fortsatte: »Studerer vi skrifterne, så vi kan øge vores kundskab og tro og vidnesbyrd om evangeliet? ... Er vi ærlige og sandfærdige i vores handlinger? Holder vi sabbatsdagen hellig? Efterlever vi visdomsordet? Betaler vi en ærlig tiende? ... Er vi dydige og rene i hjerte og sind og gerning?

Bekæmper vi det onde omkring os ...? Har vi mod til at stå ved vores overbevisning? Kan vi i sandhed sige, at vi ikke skammer os over Kristi evangelium? Lever vi i fredelig harmoni med vores næste og undgår sladder og kritik og udbredelse af usande rygter? Elsker vi virkelig vores næste som os selv?

Hvis vi kan svare ja til disse spørgsmål, så har vi iført os Guds

fulde rustning, som beskytter os mod ondskab og værn os mod vores fjender« (»Ifør jer Guds fulde rustning«, *Stjernen*, oktober 1979, s. 70).

DAGLIG ÅNDELIG FORNYELSE

Søster Lucille Johnson fra Timpanogos Park 1. Ward i Orem Nord Stav i Utah er i dag i firserne. Hun lærte tidligt at iføre sig sin åndelige »rustning« ved hver dags begyndelse. Hun kan huske, »at jeg stod op tidligt om morgenen, inden min mand og vores børn var oppe. Jeg erfarede, at jeg ved at knæle i vores stue kunne trykle min himmelske Fader om hjælp til den dags gøremål. Det gav mig fred, og jeg erfarede, at han var min hjælper og beskytter. Så slog jeg op i mine skrifter og nød godt af deres inspiration og vejledning. Inden jeg rejste mig for at begynde dagens gøremål, alene eller sammen med mine mindre børn eller teenagerne eller min mand, som var i militæret og skulle i krig, vidste jeg, at jeg kunne klare det hele.

Det er derfor, jeg tror på, at man skal give sig tid til at studere og bede i de stille, tidlige morgentimer. Så begynder man sin dag med åndelig fornyelse. Og så er man i sandhed beredt på alt, hvad den dag byder på.« □

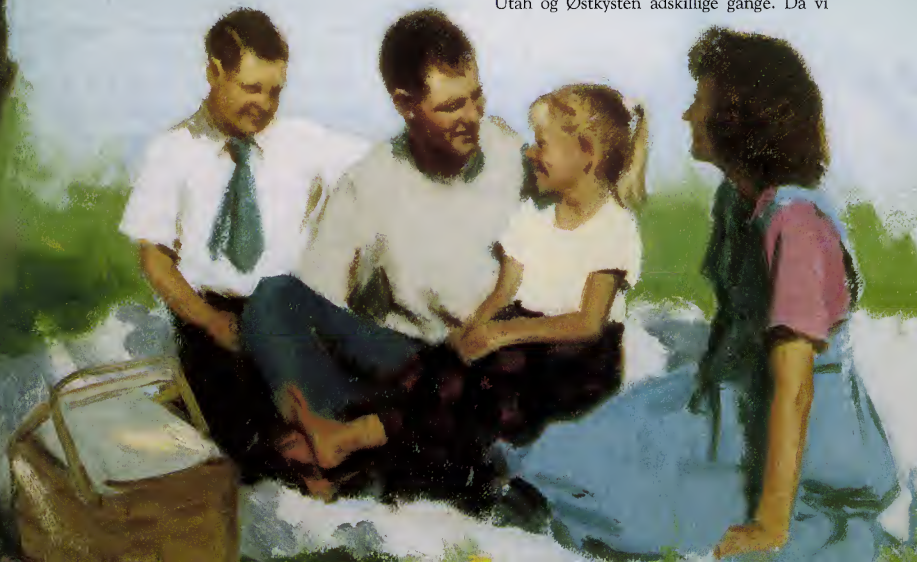
JEG FORKYNDER EVANGELIET FOR FAR

Sheila R. Woodard

Far voksede op i det østlige USA. Mor voksede op i et sidste dages helligt hjem i Utah. De mødtes, da de begge arbejdede i Californien, og de gik ud med hinanden i flere måneder. Da far flyttede tilbage til sine forældres hjem, savnede han mor og bad hende komme. Han var ikke klar

over, hvor meget det ville påvirke resten af hans liv, at han besluttede sig for at gifte sig med en sidste dages hellig.

Da mor og far begge elskede deres familier, var det svært for dem at beslutte sig for, hvor de skulle bo. Mens min bror og jeg var mindre, flyttede vi frem og tilbage mellem Utah og Østkysten adskillige gange. Da vi

boede ude østpå, kørte far også nogle gange til en nærliggende by, så vi kunne komme i den lokale SDH-gren. Han brød sig ikke om at gå med os ind, så han ventede i bilen.

Når vejret var godt, fandt vi et stort, skyggefuldt træ, som vi kunne sidde under efter kirke, og så tog far madkurven frem fra bilen. Mens vi spiste, opfordrede mor mig og min bror til at fortælle far, hvad vi havde lært til nadvermødet.

Når vi flyttede vestpå for at bo i nærheden af mors familie, gik vi oftere i kirke. Selv om vi ikke længere tog på skovture, så nød vi dejlige måltider omkring spisebordet. Hver søndag fortalte vi far, hvad vi havde lært i kirken.

Det var ikke, før min bror og jeg blev lidt ældre, at vi indså, hvor meget vi gik glip af, fordi far ikke tog med os i kirke. Vi blev klar over, at hvis vi ville have ham med os, så skulle han undervises og døbes. Og så begyndte vores vedvarende indsats for at forkynde evangeliet for far. Men efterhånden som månederne blev til år, begyndte vi at spekulere på, om han mon nogensinde ville blive døbt.

Da jeg var ni år, fik vi en ny lillebror i familien. Igen hørte far alle primarylektionerne ved aftensmaden. På det tidspunkt gik far af og til med os i kirke. Han inviterede endda missionærerne til middag og lod dem undervise sig. Men han ville ikke forpligte sig til at blive døbt.

Da min storebror blev kaldet på mission, indså vi, at vores lille gruppe af børnemissionærer ville blive slemt reduceret. »Bare rolig,« forsikrede min bror os. »Jeg arbejder videre med far ude fra missionsmarken.« Han holdt sit ord. I næsten hvert eneste af sine breve glødede han af missionærgejst og stillede det gyldne spørgsmål. »Far,« skrev han, »hvornår skal du døbes?« Men selv om far blev undervist af missionærerne igen og igen, følte han sig ikke parat til at blive døbt.

Da jeg fyldte 21, blev jeg kaldet på mission til Uruguay. Jeg skrev hjem hver eneste uge, og jeg omtalte

altid positive missionsnæroplevelser. Så fortalte jeg om de dåb, vi havde, og spurgte: »Far, hvornår skal du døbes?«

Den dag jeg fyldte 22, modtog jeg et fødselsdagskort med en hilsen fra mor. »Din far bliver undervist af missionærerne igen,« skrev hun. »Og denne gang har han forpligtet sig til at blive døbt.«

Fra da af ventede jeg, hver gang der var brev hjemmefra, at læse, at far var blevet døbt. Men den nyhed indløb ikke. Og så modtog jeg en kort besked fra mor: »Din far har besluttet ikke at blive døbt endnu.« Hertet sank i livet på mig. Hvad var der gået galt? Var det et af mine breve, der havde fået far til at ombestemme sig? I gennem de næste mange måneder bad jeg meget for ham. Jeg blev ved med at skrive og opmuntre ham til at holde kontakt med missionærerne.

Seks måneder senere modtog jeg en rystende besked: »Du skal straks ringe hjem!« Opskræmte løb min kammerat og jeg hele vejen ned til det kontor, hvorfra vi kunne foretage opkald til udlandet. Telefonisten bad mig vente i boksen, mens hun ringede op for mig.

Da telefonen ringede, tog jeg den. Min mor var i den anden ende. »Hvad er der i vejen?« spurgte jeg panikslagen.

»Sheila,« svarede hun med en ivrig og meget glad stemme, »din far blev døbt i dag. Han vågnede i morges og sagde: 'Jeg vil døbes. Gider du ringe til biskoppen og spørge, om det kan lade sig gøre i dag?' Så jeg ringede til biskoppen, og han arrangerede det hele.« Min storebror havde udført ordinancen i kirkebygningen ved middagstid.

Mens mor talte, forsvandt min frygt, og mit hjerte fyldtes med taknemlighed og glæde. Efter alle de år med arbejde, venten og bøn, var vi endelig en hel familie i kirken. □

Sheila R. Woodard er medlem af Idaho Falls 28. Ward i Idaho Falls Centralstæv i Idaho.

Den levende profets ord

ENHVER UNG MAND BØR VÆRE MISSIONÆR

»Enhver ung mand i Kirken bør have som ambition, ønske og mål at drage ud i verden som det evige evangeliums lærer, som missionær for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg ved ikke, hvor I kommer hen ... men det vil blive en fantastisk og vidunderlig oplevelse for jer. I kommer tættere på Herren. I kommer til at bede, som I aldrig har bedt før. I kommer til at undervise og udrette meget godt, som vil velsigne jeres liv, så længe I lever.

Jeg opfordrer jer indtrængende til at spare op og forberede jer og tænke på og drømme om og bede for den oplevelse at være missionær for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.«¹

GIFT JER I KIRKEN

»Vi bør gifte os i Kirken. Vores liv bliver rigere og lykkeligere, hvis vi gifter os i Kirken ... Vi har fælles tro. Vi kommer ikke til at skændes om lærdomme eller den slags.«²

MODSTAND MOD KIRKEN

»Modstand udspringer af misforståelser. Når vi får mulighed for at give folk en bedre forståelse af denne Kirke, dens motiver, dens historie,

dens skikke og dens synspunkter, så vinder modstanden bort, den ændrer kulør. Der vil måske stadig være modstand, men den vil ikke jage os ud af Nauvoo eller tvinge os gennem Missouri i dyb sne eller noget lignende. Det bliver en anden slags forfølgelse, som er mere spidsfindig og i nogle tilfælde sværere at tackle.«³

LØFTE OM EVIGT LIV

»Herren har i sin store nåde og i sin kærlighed til os gjort det muligt for os, under præstedømmets myndighed, at blive ført sammen i forhold, som varer ud over døden, og som døden ikke har nogen magt over. Ingen stor statsleder, mand eller kvinde, ingen militærchef, ingen stor forretningsmand, ingen stor lærer og ingen stor fagmand kan give et sådant løfte. Han kan måske nok opnå den største menneskelige hæder, men han har ingen magt over menneskers skæbne, når de træder gennem dødens port.«⁴

TEMPELVÆRDIGHED

»Få en tempelambefaling og lad så være med, så længe I lever, at tænke, sige eller gøre noget, som kan gøre jer uværdige til den tempelambefaling.

Og hvis I lever op til alle kravene til en tempelambefaling, så kan I være sikre på, at I efterlever evangeliet og gør det, som Herren forventer af jer.«⁵

ANERKEND HERREN

»Det er så vigtigt, at I ikke lader ros og smiger stige jer til hovedet. Smiger er gift. I må aldrig glemme, at Herren har anbragt jer der, hvor I er, i overensstemmelse med sine hensigter, som I ikke kender til. Anerkend Herren for det gode, I formår at udrette, og giv ham æren og herligheden og lad være med at tænke på, om I også selv opnår ros. Hvis I gør det, skal I nok klare jer og gå fremad med kærlighed og respekt for andre mennesker. Og I vil gøre, hvad I kan for at udrette det, som der kræves af jer.«⁶

TRO PÅ JER SELV

»Tro på jer selv. Tro på jeres evne til at udrette store og gode og værdifulde ting. Tro på jeres natur, den guddommelige natur, at I virkelig er den levende Guds sønner og døtre. Der er noget guddommeligt i jer, noget, som er højt og rankt og ædelt. Hæv jer over jordens smuds og snavs og bevæg jer på et højere plan med hovedet hævet og tro på jer selv og

deres evne til at udrette noget godt i denne verden.«⁷

HVAD FORVENTER HERREN?

»Hvad forventer Herren af os som sidste dages hellige? Hvad forventer han af mig som medlem af denne kirke? Han forventer, at jeg udtrykker min kærlighed til Gud i den måde, som jeg lever mit liv på. Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind; og du skal elske din næste som dig selv (se Matt 22:37-39).

I en sidste dages helligs hjerte er der ikke plads til bitterhed, uvenlighed eller fjendskab mod nogen anden af Guds sønner eller døtre. De tilhører måske ikke vores tro, men vi skylder at behandle dem som vor himmelske Faders sønner og døtre.

Han forventer, at vi i vore hjerter udvikler en dyb kærlighed til Herren Jesus Kristus, verdens Frelser og Forløser. Den kommer bedst til udtryk i den tjeneste, som vi yder andre.

Han forventer, at enhver af os er et trofast medlem af Kirken; at vi gør, hvad vi bliver bedt om; at vi fører værket fremad; at vi tjener, der hvor vi kaldes til at tjene, og opbygger riget i verden.«⁸ □

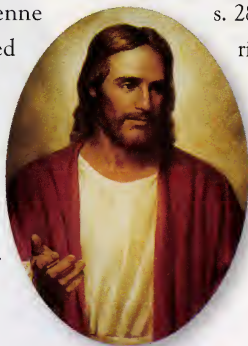
NOTER

1. Møde i Singapore, den 30. januar 2000.
2. Møde i Jakarta i Indonesien, den 28. januar 2000.
3. Interview med *Deseret News*, den 25. februar 2000.
4. Møde i Guayaquil i Ecuador, den 31. juli 1999.
5. Møde i BYU Jerusalem Center, den 21. marts 1999.
6. Interview med *Deseret News*, den 25. februar 2000.
7. Regionalkonference i Oahu i Hawaii, den 22. januar 2000.
8. Møde i Jakarta i Indonesien, den 28. januar 2000.

Gør det, som Herren forventer

Vi er Guds sønner og døtre. Betydningen af den kendsgerning er vidtrækkende. Fordi »der er noget guddommeligt« i enhver af os, forklarer præsident Gordon B. Hinckley, har vi kraft til at bevæge os »på et højere plan ... tro på [os] selv og [vores] evne til at udrette noget godt i denne verden«. Vi får ny energi ved visheden om, at hvis vi lever op til vor himmelske Faders forventninger, så vil han holde sit løfte til os (se L&P 82:10).

☪ Hvad forventer han så af os? Præsident Hinckley forklarer: »Han forventer, at vi i vore hjerter udvikler en dyb kærlighed til Herren Jesus Kristus, verdens Frelser og Forløser. Den kommer bedst til udtryk i den tjeneste, som vi yder andre« (»Den levende profets ord«, *Liahona*, februar 2001, s. 28–29).

☪ Som de følgende historier illustrerer, så kommer vores kærlighed til Frelseren ofte til udtryk på stille, beskeden vis, når vi prøver at udrette noget for andre så vel som for os selv.

Sådan fandt Mormons Bog mig

Kwame Opare

For nogle år siden besøgte jeg en boghandel i Kumasi i Ghana. Mens jeg gik fra reol til reol og kiggede på den ene bog efter den anden, fik jeg øje på en bog med et lyseblåt, slidt og falmet omslag. Den bar titlen Mormons Bog. Jeg tog den ud, børstede støvet af den og læste et par sætninger i den. Jeg forstod ikke det, jeg læste, og jeg kunne ikke sætte det i forbindelse med Bibelen.

Men som jeg stod der med bogen i hænderne, fik jeg det indtryk, at det var hellig skrift. Men ligesom jeg havde gjort med de andre bøger, jeg havde kigget på, stillede jeg den tilbage på hylden og kiggede videre.

Lidt senere befandt jeg mig igen i samme område af butikken, og igen lagde jeg mærke til den blå bog. Denne gang så jeg på indholdsfortegnelsen og opdagede en masse sære og

ukendte navne. Jeg tænkte: *Hvis det her er hellig skrift, hvorfor findes det her så ikke i Bibelen?* Jeg læste et par vers, men jeg forstod dem ikke. Lige som før stillede jeg bogen tilbage på hylden.

Jeg kiggede på den ene bog efter den anden, indtil jeg for tredje gang

Mens jeg gik fra reol til reol og kiggede på den ene bog efter den anden, fik jeg øje på en bog med et lyseblåt, slidt og falmet omslag. Den bar titlen Mormons Bog.

faldt over Mormons Bog. Jeg slog op i den og fandt et afsnit, der kaldtes Mosiah. Er han i Bibelen? spekulerede jeg. Mit kendskab til hellig skrift omfattede udelukkende Bibelen. Denne blå bog forvirrede mig. Det var, som om der udkæmpedes en krig inden i mig. Jeg havde aldrig før hørt om bogen, men det var allerede, som om jeg kendte den. Et øjeblik senere stod jeg og betalte for den.

I mange år stod Mormons Bog ulæst i min reol. Jeg gjorde et par forsøg på at læse den, men jeg kunne ikke rigtig forholde mig til den.

Noget tid senere flyttede jeg fra Ghana til Tyskland. Da jeg kom dertil, begyndte jeg at lede efter et sted at gå i kirke. Jeg besøgte en del kirker, men følte mig aldrig rigtig hjemme. Til sidst begyndte jeg at faste og bede for at finde ud af, hvor jeg skulle gå i kirke. Der gik en hel måned, før jeg fik mit svar.

Der boede folk fra mange forskellige lande i min boligblok. Der var et par, som skilte sig ud fra de andre, og de besøgte tit min ven. De var ikke rige, men de viste omsorg for os på mange måder. Så en dag inviterede de min ven med i kirke, og han inviterede mig med. Jeg spurgte: »Hvilken kirke er det, vi skal besøge?«

Han svarede, at vi skulle til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg sagde, at så længe de forkyndte Kristus, så ville jeg godt tage med ham.

Dagen oprandt, og vi gik i kirke. Jeg så mig omkring blandt et hav af

ukendte ansigter. Mit første indtryk var varme og en følelse af at være hjemme. Jeg var også glad for at se unge mænd forrette nadveren. Det havde jeg aldrig set før.

Da nadvermødet var forbi, blev de nye besøgende inviteret til at deltage i en gæsteklasse. Den dag var emnet familiens evige natur. Jeg glædede mig over alt det, jeg hørte. Alt for hurtigt var klassen forbi. Jeg spurgte læreren, om han ville gå videre med emnet næste gang, og han svarede ja. Jeg besluttede mig for at vende tilbage den følgende søndag.

Det næste møde var præstedømmemøde. Lektionen handlede om at få styr på familiens økonomi. *Sikke en kirke!* tænkte jeg. *Evangeliet og sund økonomi i en og samme lektion!*

Da præstedømmemødet var forbi, spurgte det ægtepar, som havde inviteret os med i kirke og som havde lagt mig mærke til min interesse, om jeg havde lyst til at høre om det gengivne evangelium. »Ja,« sagde jeg. Og så, mens jeg glædede mig over ånden ved dagens møder, kom jeg pludselig i tanker om den butik, hvor jeg havde købt en gammel, slidt udgave af Mormons Bog. Den hændelse i butikken, som jeg dengang havde betragtet som betydningsløs og længe havde glemt, fik nu ny betydning.

Jeg blev nu undervist uden ophør. Det var en fornøjelse at høre om evangeliet fra dette missionærægtepar. De betragtede mig ikke kun som en bror, men også som en søn.

Da undervisningen var fuldført, blev jeg døbt.

Jeg har ofte funderet over disse to forbundne, men dog adskilte begivenheder. Hvorfor skulle nogen dog gå ind i en butik, finde en bog med en ukendt titel, læse et par sætninger, som man ikke forstod og så købe bogen? Lyder det rimeligt? Men jeg tror, at meget af det, som ikke kan forklares af vores fornuft, giver mening i Herrens øjne. Han bereder vores vej, og når vi er parat til at modtage hans ord, fører han os til de rette mennesker og de rette omstændigheder. Ofte har Gud ledt efter os, længe før vi er begyndt at lede efter ham.

Kwame Opare er medlem af München 4. Ward, München Stav i Tyskland.

Kærlighed og kyklopkage

Nikki O. Nelson

Nogle få uger efter min mands uventede død, kom jeg træt og deprimeret hjem fra arbejde. Mine sønner tog imod mig ved døren med to interessante oplysninger: Der var stadig ikke noget vand (det var holdt op med at løbe i løbet af natten), og om to timer var der kagekonkurrence og -salg for spejderne og deres fædre, og de havde brug for en kage.

Da jeg gik ud i køkkenet, kunne jeg se, at stakken af snavede tallerkner var vokset foruroligende. Der var næsten ikke noget plads til

at røre en kage sammen, og vi havde stadig ikke løst vores vandproblem!

Jeg fandt en ukompliceret kageopskrift frem og hvervede en søn, mod hans vilje, til at fortælle sine mindre brødre, hvad de skulle gøre. Så skiftede jeg tøj, rodede rundt i laden for at finde en svensk nøgle og kravlede så ned i brønden. Jeg havde ofte set min mand ordne pumpen, og jeg var ikke i tvivl om, at jeg snart skulle få den til at fungere igen.

Forbindelserne så uskadte ud. Jeg raslede med sikringskassen for at få alle insekter ud af den, og så slog jeg lidt på den med svensk nøglen. Der skete intet. Jeg sparkede til røret. Stadig ingenting. Jeg slog fingrene, mens jeg prøvede at løsne dækslet, så jeg kunne hælde væske på pumpen. Den rokkede sig ikke. Intet fungerede.

Jeg må have tilbragt en time nede i brønden, mens jeg prøvede alt, hvad jeg kunne finde på. Jeg var fortvivlet. *Hvorfor i alverden står jeg her nede i et hul og hamrer på en åndssvag pumpe, når jeg burde stå i et rent, pænt køkken og være mor? Hvorfor skal mine børn gå gennem livet og spejdernes kagesalg uden en far? Er det retfærdigt?*

Da jeg ikke kunne løse vandproblemet, gav jeg op og tog hen til mødet – noget sent. Jeg sad på en stol bagest i salen, og drengene bar deres triste, lille kage hen til bordet oppe foran. Der var kager, som lignede spejderhuer, kager med træer og fugle og kager med flag. Og så var der vores kage. Mine sønner havde pyntet den, så den lignede en kyklop med et stort øje lavet af lilla og blå

glasur lige i midten. De havde tegnet en masse røde streger, så øjet så blodskudt ud.

Jeg sad der i mørket og havde ondt af mig selv. Da jeg ikke længere kunne holde fortvivelsen og selvyndens tårer tilbage, sneg jeg mig ud på toilettet.

En søster fra Hjelpeforeningen så mig gå ud. Hun fulgte efter mig, og inden længe var jeg buset ud med hele historien. Hun lagde armen om

Kagesalget begyndte. Mine drenge stod oppe på scenen og smilede med den groteske øjekage i hænderne.

mig, gav mig et knus og navnene på nogle pålidelige blikkenslagere. *Blikkenslagere?* Sikke en tanke! Det var noget helt nyt for mig. Når man ikke har vand ude på gården, siger man det til sin mand, og så pusler han lidt med pumpen, og så er alt i orden. Det var aldrig faldet mig ind at ringe efter en blikkenslager! Jeg indså, at det nok var i orden at træffe beslutninger, der adskilte sig fra det, som min mand ville have gjort. Måske ordnede det hele sig alligevel.

Sidst på aftenen begyndte kagesalget. Mine drenge stod oppe på scenen og holdt smilende den groteske øjekage i hænderne. En sød lille bedstemor endte med at betale en rimelig pris for den. Da hun gik op på scenen for at hente kagen, sagde hun, at hun ikke helt kunne se, hvad den forestillede, men hun syntes godt om farverne. Heldigvis smilede mine drenge bare og holdt mund.

Disse to vidunderlige kvinder forstod sig på kærlighed. De havde begge set et behov og spontant gjort deres bedste for at opfylde det. De ville sikkert sige, at det ikke var noget; ja, jeg tvivler faktisk på, at de husker hændelsen. Men for mig var det noget stort.

Jesus Kristus viste os vejen. Han belærte os om kærlighed. Han var opmærksom på sine kæres behov, og han elsker os alle. Han lærer os, at vi også skal være opmærksomme på hinanden og elske, trøste og støtte hinanden. Jeg tror, at det er en af grundene til, at vi er her.

Den dag erfarede jeg, at når det gælder kærlighed i gerning, så betyder de små ting tit meget.

Nikki O. Nelson tjener i Brisbane-missionen i Australien.

Jeg følte mig trøstet – men hvorfor?

Alan L. Olsen

I 1980 var jeg missionær i Cebu-missionen i Filippinerne og blev flyttet til en by, der hedder Ormoc. Dette distrikt havde normalt en stabil vækst, men i de sidste mange måneder havde der været meget få dåb.

Jeg ankom til Ormoc den 28. oktober og traf min nye kammerat, ældste Alexander. De første par uger gik meget langsomt for os. Vi havde kun få aftaler og næsten ingen henvisninger. Selv om vi arbejdede i mange timer og bad om at finde nogen, vi kunne undervise, havde vi ikke stor succes. Jeg kan huske, at vi bad om vejledning og modtog en bekræftelse på, at Herren forberedte mennesker, som vi kunne undervise.

Den 15. november var ældste Alexander og jeg ude og banke på døre i Barrio Isla Verde, en lille by på en ø ude i Ormocfloden. For at nå derud måtte vi vade 23 meter hen over den lave flod på nogle sten, hvilket var en bedrift i sig selv. Men de lokale beboere havde ingen besvær med at klare turen.

Mens vi var derovre, traf vi Petronilo og Andrea Ygonia og deres

barnebarn Allan Sucto Sungahid. De tog imod vores opfordring til at holde familieaften i deres hjem. Den aften blev indledningen til et smukt venskab. Da vi havde leget nogle lege, præsenterede vi et evangelisk budskab for dem og bar vores vidnesbyrd.

Vi besøgte familien gennem de næste to uger. Det var spændende at se, hvordan deres ansigter skinnede. I slutningen af november havde de alle tre sagt ja til at blive døbt den følgende måned.

Jeg glemmer aldrig den undervisningssituation, vi havde hos familien Ygonia den 2. december. Bror Loa, wardsmissionslederen, tog med os ud til et møde naboerne hos Ygonia. Flere end 30 naboer havde taget imod familien Ygonias indbydelse til at modtage den første lektion. Da vi bar vores vidnesbyrd, var Ånden så stærk, at jeg tror, at alle som var til stede blev rørt af den.

Vi forklarede, at den varme, fredfyldte følelse, som de hver især følte, var Helligånden. Tilskyndet af Ånden opfordrede vi alle de tilstedeværende i lokalet til fortsat at undersøge Kirken og forpligte sig til at blive døbt. Alle 30 naboer tog imod opfordringen.

Bror og søster Ygonia, deres barnebarn og syv andre blev døbt i december. Herrens værk var begyndt at få fremgang igen i Ormoc, i høj grad takket være denne gode families tro. Kort efter blev jeg flyttet fra Ormoc. Skønt jeg kun havde tilbragt seks uger der,

var det nogle af de bedste uger i mit liv. Aldrig havde jeg arbejdet hårdere for så værdig en sag. Aldrig har jeg følt mig tættere på Herren. I løbet af de seks uger jeg virkede der, lod Herren os undervise og døbe ni sjæle, og tredive andre forberedte sig til dåb.

Elleve år senere, i november 1991, sad jeg på mit kontor og arbejdede, da jeg pludselig mærkede en stærk følelse af fred og kærlighed. Jeg fik det indtryk, at nogen var død, men jeg kunne ikke finde ud af, hvem det var. Jeg ringede hjem til

min hustru, Susan, og spurgte, om alt var i orden. Det forsikrede hun mig om, men jeg havde stadig den samme følelse.

Den aften følte jeg mig tilskyndet til at finde en af mine gamle dagbøger frem. Jeg slog op på de sider, hvor jeg havde skrevet om mine oplevelser i Ormoc. Mens jeg læste, blev Ånden stærkere, og jeg fik tårer i øjnene. Jeg tænkte på de vidunderlige mennesker, som jeg havde set tage imod evangeliet der. Kunne denne følelse af trøst have noget at gøre med mine oplevelser i Ormoc?

Senere samme måned læste jeg, at en frygtelig tyfon havde ramt Ormoc. 22 medlemmer af Kirken var

omkommet under oversvømmelsen. Blandt dem var bror og søster Ygonia og deres barnebarn Allan. Jeg så også navnene på andre mennesker, som jeg havde kendt, mens jeg tjente i Ormoc. Igen trængte Trøsterens velkendte varme og fred ind i mit hjerte, og jeg forstod, hvorfor jeg havde mærket dens påvirkning tidligere.

Skønt jeg sørgede over deres død, vidste jeg, at de var vendt tilbage til vor himmelske Faders nærhed, hvor de fortsatte det arbejde, som de havde begyndt her på jorden. □

Alan L. Olsen er medlem af Centerville Ward i Freemont Stav i Californien.

Familien Ygonia tog imod vores opfordring til at holde familieaften i deres hjem. Den aften blev indledning på et smukt venskab.

Theresia Mangels, en ældre enke, boede alene i en lejlighed i Nordtyskland. En aften bankede det på hendes dør, og da hun lukkede op stod der to unge mænd uden for. Da hun kom i tanker

LINJE PÅ LINJE

Før fødslen

om, at hun stadig havde en bog, som deres kolleger havde efterladt nogle år tidligere, bød hun dem indenfor og gik så hen for at finde bogen. Da hun ville aflevere den, smilede de blot og nægtede at tage imod den. De fortalte hende, at bogen stammede fra et andet trossamfund. De var fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, sagde de og spurgte, om de måtte fortælle hende et vigtigt budskab. Hun var lidt ensom, og desuden var det sådan nogle rare unge mænd. Så hun sagde ja.

Den aften fortalte de hende om en, som hed profeten Joseph Smith, men deres budskab forvirrede hende. Åbenbaringer og guldplader og engle – det lød lidt underligt alt sammen. De spurgte, om de måtte komme tilbage en anden gang, og hun var lige ved at sige nej. Men hun besluttede at give dem en chance til.

Da de vendte tilbage, sagde de, at de ville fortælle hende om formålet med livet og Guds frelsesplan. Det lød interessant. Og så begyndte de at tale om noget, som hun aldrig før havde hørt om: En forudtilværelse, hvor vi alle sammen levede sammen med Gud. Det var, som om der tændtes et lys i hendes sjæl. Det var en sand lære. Det kunne hun mærke.

Og det forklarede så meget, som hun havde spekuleret over i forbindelse med sin egen

kirke, men aldrig fået svar på. Fra da af gav alt det, som missionærerne sagde, mening, og da de opfordrede hende til at blive døbt, sagde hun ivrigt ja.

Ældste Boyd K. Packer fra De Tolv Apostles Kvorum har sagt: »Man kan ikke få mening med livet, uden at have kendskab til læren om forudtilværelsen.

Forestillingen om, at den jordiske fødsel er begyndelsen er uhyrlig. Man kan ikke give nogen forklaring på livet, hvis man tror det.

Tanken om, at livet slutter med døden er latterlig. Man kan ikke se livet i øjnene, hvis man tror det.

Når vi forstår læren om forudtilværelsen, falder det hele på plads og giver mening» («Livets mysterium», *Stjernen*, april 1984, s. 26).

Uden en forståelse af vores fjorjorde liv kan vi ikke få en korrekt forståelse af vores forhold til vor himmelske Fader, og vi kan heller ikke fuldt ud fatte meningen med dette jordiske liv. Det jordiske liv bliver et puslespil, hvor der mangler nogle vigtige brikker, og vores himmelske arv virker mystisk, ligesom også vores evige skæbne. »Læren om forudtilværelsen,« sagde ældste Packer, »var kendt af oldtidens kristne. I gennem næsten fem hundrede år forkyndtes den lære, men så blev den forkastet som

kætteri af et præsteskab, der var gledet ind i frafaldets mørke tidsalder. De da havde forkastet denne lære ... kunne de aldrig igen forstå livets mysterium. De blev, som en mand, der prøver at samle en masse perler på en snor, der er for kort. De vil aldrig kunne få dem alle på plads» (*Stjernen*, april 1984, s. 26).

Når vi forstår, at vi har levet før fødslen og kom ned til denne jord for at blive prøvet, står behovet for en Frelser meget klarere. Selv de foruroligende spørgsmål om uretfærdighed, sygdom og fysiske handicap bliver mindre vanskelige, når de ses i lyset af forudtilværelsen.

Herren har ikke åbenbaret mange detaljer om forudtilværelsen. For eksempel ved vi ikke, hvordan der var i forudtilværelsen – hvad vi foretog os der, hvilke love og forhold der herskede,

hvor længe vi levede sammen med vor himmelske Fader, eller hvordan krigen i himlen forløb. Men det, der er blevet åbenbaret, er tilstrækkeligt til, at vi kan opnå formålet med vores jordiske tilværelse. »Der er blevet åbenbaret vigtige kendsgerninger om vores forudtilværelse,« sagde ældste Packer. »Og skønt de er sparsomme, så forklarer de dog livets mysterium« (*Stjernen*, april 1984, s. 26).

- Vi er Guds bogstavelige åndelige børn, og som sådan har vi mulighed for at blive, som han er (se Rom 8:16-17; L&P 93:33-34).

- Vi overværede et råd i himlen og hørte vor himmelske Faders plan fremlagt, og vi valgte at følge Jesus Kristus, som tilbød at komme til jorden som vores Frelser og Forløser (se Abraham 3:24-28).

- Satan gjorde oprør og blev kastet ud af himlen med »en tredjedel af himlens hærskarer«, og de virker nu med djævelsk indædtthed for at ødelægge vore sjæle (se L&P 29:36-39).

- Vi kommer til dette jordiske liv uden nogen erindring om vores tidligere tilværelse, men vi medbringer individuelle stærke karaktertræk og talenter, så vel som svagheder vi må arbejde på at overvinde (se Ether 12:27; L&P 104:17; 138:55-56; Abraham 3:23).

- Livet på jorden er hverken begyndelsen eller afslutningen, men der er både en prøve og en vigtig del af vores evige udvikling. Vores præstation i denne prøve afgør vores evige fremtid (se Abraham 3:25-26). □

Joseph og Lucy Mack Smith var de første, der hørte om, at Gud Faderen og Jesus Kristus havde vist sig for deres søn, Joseph Smith jun. Derefter ofrede de alt for evangeliet.

Trofaste troende

Donald L. Enders
ILLUSTRERET AF PAUL MANN

Da profeten Joseph Smith forrettede ordan-
cerne med tilknytning til begavelsen i
templet i Kirtland i januar 1836, modtog han
et syn af det celestiale rige. Idet han søgte efter ord til
at udtrykke »dets herlighed«, beskrev han dets ports
»ophøjede skønhed ... som var den omgivet af ild«,
dets »smukke gader«, og Faderen og Sønnen, der sad på
»Guds strålende trone« (L&P 137:1-4). Til sin store
glæde så han også sin bror Alvin og »min fader og min
moder« (L&P 137:5).

Alvin var død 13 år tidligere. Hans dydige liv, støtte af
Josephs mission og lydighed mod budene forklarer hans
ophøjelse. Men Josephs forældre var endnu i live, så
hvordan kunne han se deres ophøjelse?

Svaret kom, da Herren fortsatte sin forklaring: »... thi
jeg, Herren, vil dømme alle mennesker efter deres
gerninger, efter deres hjertes ønsker« (L&P 137:9).

Hvilke gerninger og ønsker havde Joseph Smith sen.
og Lucy Mack Smith – disse trofaste pionerer inden for
det gengivne evangelium – som kan inspirere sidste dages
hellige i dag i vores stræben efter celestial herlighed?
Kort sagt, så søgte de efter sandheden, de fandt den, og
derefter klyngede de sig til den (se Matt 7:8).

I New England søgte de efter evangeliets sandhed. I
New York fandt de den. I Ohio, Missouri og Illinois efter-
levede de trofast evangeliet, uden at vige tilbage for at yde
ofre, lide fattigdom, fysiske lidelser, verdens hån og
sorgen ved deres kæres død. I alle situationer underviste
de oprigtigt deres familie i evangeliets principper, ydede

uselvisk tjeneste og bar konstant vidnesbyrd om Guds
godhed.

SØGEN EFTER EVANGELIET

Som børn voksede Joseph Smith sen. og Lucy Mack
op i gudfrygtige og arbejdsomme hjem i New England.
Joseph, der blev født i 1771 som søn af Asael og
Mary Duty Smith i Topsfield i Massachusetts, var det
tredje af 11 børn. Lucy, der blev født i 1775 i Gilsum i
New Hampshire, var den yngste af Solomon og Lydia
Gates Macks otte børn. Begge hold forældre lærte
deres børn at tjene Gud, arbejde hårdt, stå sammen
som familie samt at læse og udvise en passende adfærd
i samfundet.

Begge familier var, som så mange andre omkring dem,
»søgende«, der tog Bibelen og personlig bøn meget alvor-
ligt, men følte, at de fleste kristne kirker havde forladt
Bibelens veje. De så derfor frem til en fornyelse af Kristi
Kirke. Joseph seniors far, Asael, mente, at en profet i de
sidste dage skulle fødes blandt hans efterkommere. Lucy
blev i sin barndom og ungdom stærkt påvirket af sin mors
godhed og to storesøstres eksempel på urokkelig tro, selv
under langvarig, dødelig sygdom. Som ung kvinde søgte
Lucy af opnå en »forandring i hjertet«, som ville bringe
hende i harmoni med Gud.

**Joseph senior rejste før Lucy og børnene til Palmyra i
New York. Da de blev genforenet, omringede børnene
deres far og dækkede hans ansigt med tårer og kys.**

Da Lucy var 19, tog hun med sin bror Stephen på en forretningsrejse til Tunbridge i Vermont, hvor hun traf den 23-årige Joseph. Et års venskab blev til kærlighed, og de blev gift den 24. januar 1796. Det var et lovende ægteskab. De var sunde og raske, havde familie og venner omkring sig og havde lagt lidt penge til side. Ifølge traditionen i New England var en sådan velstand og anseelse et tegn på Guds gunst. Men i løbet af de 20 år, hvor de boede i de omkringliggende byer i Vermont og New Hampshire, erfarede Joseph og Lucy den hårde, men vigtige lektie, at så enkelt et livet ikke.

Da de flyttede til Palmyra i staten New York i 1816, var de blevet prøvet på enhver tænkelig måde. To af deres ti børn var døde. De var blevet ruineret af nationale økonomiske nedgangstider og en uhelderlig forretningspartner. Dårligt vejr havde ødelagt afgrøderne tre år i træk. Lucy var ved at dø af tuberkulose, som også havde kostet hendes to søstre livet. En tyfusepidemi ramte alle Josephs og Lucys børn. Lille Sophronias liv blev skånet, efter at hendes forældre havde udøst deres hjerte »i sorg og bøn« ved siden af hendes seng. Og i en alder af syv eller otte var lille Joseph blevet ramt af en knoglemarvsinfektion – en lidelse, der krævede en operation, som nær havde gjort ham til krøbling. Familiens gode ry havde også lidt under deres økonomiske nedtur, og de var blevet »kystet ud« af den by i Vermont, hvor de boede, så byen ikke skulle yde fattighjælp til dem.

Det var også en tid med åndelig lutrelse. Da Lucy lå for døden af tuberkulose, indgik hun en pagt med Gud om at tjene ham alle sine dage og søge efter »den religion, som ville sætte [hende] i stand til at tjene ham på rette vis«, om den så skulle »opnås ved at anrøbe himlen i bøn og tro«. Hun blev helbredt og søgte trofast efter den religion de næste to årtier, uden at vide, at hendes egen søn skulle præsentere hende for den. »I dage og måneder og år« uden ophør, blev hun »ved med at bede Gud ... om at åbenbare ... sin viljes skjulte skatte«. Joseph seniors mistro til al organiseret religion hindrede ham i at

dele hendes søgen blandt de kirker, som fandtes omkring hende, men det blev ikke årsag til strid mellem dem. I stedet bad hun om trøst og fandt den i en drøm, der forsikrede hende om, at Joseph senior ville antage sandheden, når den blev præsenteret for ham.

Lucy skrev: »Vi var mere tilbøjelige til at anerkende Guds hånd i vores liv gennem disse trængsler af sygdom, smerte og problemer, end vi ville have været, hvis vi havde nydt sundhed og velstand.« De tilgav deres skyldnere, betalte deres gæld og søgte bedre muligheder ved at flytte til det vestlige New York.

Joseph senior rejste før Lucy og børnene til Palmyra. Da familien endelig var samlet igen, var deres konstanter reduceret til nogle få cent. Men deres ankomst viste to vigtige træk ved familien. For det første var der deres åbenlyse glæde ved at være genforenet. Lucy skrev, at hun følte glæde ved »at overlade mig selv og mine børn i en kærlig ægtemand og faders ømme omsorg« og over at se børnene »omringe deres far, slå armene om hans hals og dække hans ansigt med tårer og kys, som blev hjertelig gengældt af ham.« Og det andet typiske træk var deres forenede indsats for at løse deres problemer. Lucy sagde: »Vi satte os alle ned og drøftede, hvordan det ville være klogest at gribe situationen an [og] hvordan vi skulle skride til værks.« Joseph senior, Alvin og Hyrum arbejdede for at tjene penge til at købe jord for. For at sørge for husholdningen og skaffe nye forsyninger tog Lucy med hjælp fra Sophronia og de yngre børn sig af de huslige pligter og solgte Lucys kunstneriske voksduge. De bagte også brød og kager og fremstillede ginger ale, som lille Joseph solgte fra en hjemmelavet vogn nede i landsbyen.

DE FINDER EVANGELIET

Familiens fælles indsats forbedrede i høj grad deres økonomiske situation. To år efter at de var ankommet til Palmyra som »fremmede, uden venner, hjem eller beskæftigelse«, skrev Lucy: »Vi kunne nu finde os til rette på vores egen jord [i] en hyggelig, bekvem om end

Familien Smith taklede deres problemer ved at rådføre sig med hinanden. Deres fælles beslutninger lod hvert enkelt medlem af familien spille en vigtig rolle i løsningen af problemet.

beskeden bolig, der var opført og møbleret ved vores egen flid.»

Lucys umættelige sult efter åndelige sandheder var ved at bære frugt. I foråret 1820 havde hendes 14-årige søn Joseph sin første åbenbaring, hvor han så Faderen og Sønnen, fik tilgivelse for sine synder, fik befaling om ikke at tilslutte sig nogle af de eksisterende kirker og fik at vide, at evangeliets fylde snart ville blive gengivet. Tre år senere fortalte det himmelske sendebud Moroni Joseph, at han var blevet udvalgt af Herren til at frembringe en gammel optegnelse, som indeholdt »det evige evangelium i dets fylde« (JS-H 1:34).

Moroni gav også Joseph besked på at fortælle sin far om besøget, hvilket han gjorde. Hans far troede ham, og Joseph nød fuld opbakning fra sin familie, også sine søskende. »Vi var overbevist om, at Gud stod i begreb med at bringe

noget frem i lyset, som ville tilfredsstille vores sind,« skrev Lucy. »Vi glædede os over det med usigelig fryd.«

Hun har nedfældet dejlige erindringer om, hvordan familien samledes ved ildstedet efter dagens arbejde for at lytte opmærksomt til den unge Joseph, mens han fortalte beretninger fra Mormons Bog for dem. »Det dejligste fællesskab og glæden trivedes i vores hjem. Ingen skænderier eller ufred forstyrrede den fred og ro, som herskede i vores midte.« Lucy og Joseph senior erkendte, at dette var en skat af evig værdi, mens verden kun kunne tilbyde tomhed.

Hvor dejlig denne kundskab end var, så var de syv år mellem Moronis første besøg den 21.–22. september 1823 og den officielle organisering af Kirken den 6. april 1830 en svær tid for Joseph og Lucy. De købte et skovområde i Manchester i staten New York; ryddede jorden; byggede en bjælkehytte, en lade og forskellige skure; de anlagde en frugthave og begyndte at opføre et stort hus i New England-stil. I 1830 regnedes gården blandt de bedste på egnen, og den var kendt for at være »nydelig og velordnet«.

Det var et hårdt slag for familien, da Alvin døde pludseligt, blot seks uger efter englen Moronis besøg. Familiens »lykke [blev] knust på et øjeblik«, og Joseph, Lucy og børnene »var for en tid ... knuget af sorg«. Oven i denne sorg mistede de også skødet til deres jord. Alvin havde tjent penge nok til alt, undtagen den sidste termin, »gennem hårdt slid, trængsel og udmattelse« inden sin død, og han var også begyndt at opføre det nye hjem. Da den første ejendomshandler døde, opstod der en misforståelse, og ved bedrageri lykkedes det den tømmer, som de havde hyret til at bygge huset, at købe skødet. En venlig kvæker kom dem til undsætning, købte jorden og lod dem bo i huset og på gården de næste fire år, mod at deres søn Samuel arbejdede for ham.

En af Lucys stærkeste erindringer gælder den fortvivlelse, hun følte, da hun blev klar over, at de mistede det hjem, som hendes elskede Alvin havde tiltænkt dem, så hun og Joseph senior kunne få en tryk alderdom. »Jeg blev overvældet af sorg og sank om i en stol med knuste følelser,« skrev hun. Hun spurgte Hyrum: »Hvad skal det betyde? ... Hvordan ... [kan det være], at alt hvad vi har tjent de sidste ti år, skal tages fra os på et øjeblik?« Hendes følelser var meget naturlige, men da de måtte flytte fra gården tre år senere, fortalte hun Oliver Cowdery, som boede til leje hos dem: »Når jeg nu ser mig omkring på alt det, der er blevet samlet sammen til gavn for mig, gennem års hårdt arbejde ... så giver jeg villigt afkald på det for Kristi sag og frelse, og jeg beder Gud hjælpe mig til at gøre det uden at kny eller fælde tårer ... Jeg vil ikke sende et eneste længselsfuldt blik tilbage på det, som jeg må give afkald på.«

Hun talte også på sin mands vegne. Det, de lagde bag sig, var andet end blot et bekvemt hjem. Der var en stigende modvilje mod dem på grund af Josephs åndelige oplevelser. De fleste af deres tidligere naboer og venner vendte dem ryggen. Nogle udsprede løgne om dem. Andre udnyttede dem, plyndrede deres ejendom eller anlagde latterlige søgsmål mod dem.

Til Josephs og Lucys ros må man sige, at de ikke blev bitre eller hævnerrige. »Vi øgede vores flid i bøn til Herren, om at Joseph måtte blive belært og bevaret,« skrev Lucy. De var de første, der hørte om Josephs kaldelse og anerkendte den. De sørgede med ham, da de første 116 sider af Mormons Bog gik tabt. De hjalp ham med at værne om guldpladerne. De hørte de tre vidners vidnesbyrd og var blandt de første, som blev døbt. Joseph senior og to af hans sønner, Hyrum og Samuel, var blandt de otte vidner.

Lucy blev næsten overvældet af visheden om, at »jeg [er] mor til en af himlens Guds profeter, der er udsat til at udføre et stort værk.« I et andet uforglemmeligt øjeblik så hun sin søn, profeten, omfavne sin far, straks efter at Joseph senior var blevet døbt, og udbryde: »[Priset være] min Gud! Jeg har opnået at se min egen far døbt ind i Jesu Kristi sande kirke!«

DE EFTERLEVER EVANGELIET

Josephs og Lucys søgen efter religiøs sandhed strakte sig fra deres ungdom gennem 34 års ægteskab. I de følgende ti år inden Joseph seniors død i 1840, vandrede de trofast på vejen i vished om, at hvis de tjente Gud af hele deres hjerte, kunne de stå ulastelige for hans åsyn på den yderste dag (se L&P 4:2).

Joseph og Lucy kom aldrig mere til at eje deres eget hjem. I Kirtland boede de på en gård et stykke uden for byen, som Joseph junior havde fået stillet til rådighed. Her husede, bospiste og forkyndte de for »store skarer«, som samledes i Kirtland og »sled [sig selv] op med hårdt slid«. I Missouri sørgede profeten Joseph for at de og hans gifte søstre kunne bestyre en kro i Far West. I Nauvoo, hvor Joseph senior led af en uheldbrekelig sygdom, boede de i en lille bolig i nærheden af Joseph juniors hjem. Men deres vanskelige forhold hindrede dem ikke i at leve op til deres dåbspagt om at bære hinandens byrder og stå som evangeliets vidner (se Mosiah 18:8–9).

Lucy var god til at pleje andre, og Joseph støttede hende. En nabo fra Palmyra roste dem og sagde, at de var

Lucy, der til at begynde med var fortvivlet over at skulle miste sit hjem, fandt styrke i sin tro. »Nu giver jeg villigt afkald på det for Kristi sag,« sagde hun. »Jeg vil ikke kaste et eneste længselsfuldt blik tilbage på det, som jeg må efterlade.«

»den bedste familie på egnen, når man var plaget af sygdom, og en af dem var næsten konstant hos os, da min far døde«. I Far West påtog Lucy sig villigt at pleje »20 eller 30 syge ... under pøbelfølgelserne«. Da man gik i gang med at opbygge Nauvoo, og »adskillige børn døde af sort sot« (skørbug), indsatte profeten Joseph og Hyrum »deres kære mor til arbejde med og pleje de syge«. Hun »tilbragte måneder blandt de fattige, syge hellige«. En ung nabo kaldte Lucy for »en af de mest storslåede kvinder, altid rede til at hjælpe folk i nød«.

Joseph og Lucy delte gavmildt ud af det, de havde. I tiden før Kirken blev oprettet tog de sig af en forældreløs dreng og to ældre mennesker. Et nygift par boede hos dem i flere måneder i Kirtland. I Kirtland, Missouri og Nauvoo lod de ofte gæster sove i deres senge, mens Joseph og Lucy

selv lå under et tæppe på gulvet. De besøgte nyankomne og missionærer, lagde hus til Kirkens råd og møder, gjorde deres hus til et fristed, hvor man kunne modtage patriarkalske velsignelser i åndelige omgivelser, gav råd og vejledning og doktriner undervisning og afholdt familieandagter med salmer og bøn næsten hver eneste aften.

Deres vidnesbyrd om evangeliets sandhed styrkede medlemmerne og lukkede munden på kritikere. En beboer i Palmyra købte Joseph seniors gældsbevis og forlangte, at han straks indfriede det, men tilbød så at eftergive gælden, hvis han ville brænde Mormons Bog. Skønt Joseph var syg, nægtede han at gøre det og måtte derfor i gældsfængsel i flere uger.

Joseph senior, der blev ordineret til ældste i juni 1830, forkyndte straks evangeliet for sine forældre og søskende. Trods bitter modstand og ligegyldighed fra nogle af dem glædede han sig overordentligt, da hans brødre John, Asael jun. og Silas blev omvendt og sluttede sig til de hellige. I en alder af 65 rejste han som Kirkens patriark på en patriarkalsk mission til medlemmerne i de østlige stater. Ved sin død havde han givet flere hundrede

patriarkalske velsignelser til trøst og opmuntring. Han sad i Kirkens første højrråd i Kirtland, og i 1834 blev han sammen med Hyrum ordineret til Kirkens assisterende præsident. Ved indvielsen af templet i Kirtland så denne aldrende Herrens tjener mange mirakuløse hændelser.

Lucy var bestemt ikke mindre tapper end han. Da en gejstlig fra Lucys tidligere trossamfund pressede hende til at fornægte Mormons Bog, trodsede hun ham: »Om De så skulle fylde min krop med risknipper og brænde mig på bålet, så ville jeg erklære, at ... optegnelsen ... er sand, så længe Gud ville give mig mæle.«

Ved en anden lejlighed, da nogle af ældsterne mente, at det kunne medføre forfølgelse at give sig til kende som sidste dages hellige, sagde Lucy modigt: »Jeg [vil] fortælle folk præcis hvad jeg [er].« Da en præst hånligt sagde, at Mormons Bog ikke var værd at beskæftige sig med, vidnede Lucy: »Min herre, lad mig bramfrit fortælle Dem, at Mormons Bog indeholder det evige evangelium, og at den er skrevet til Deres sjæls frelse ved Helligåndens gave og kraft.« Syv måneder efter mordene på Joseph og Hyrum sagde Lucy på egne og sin afdøde mands vegne: »Det har været vores hjertes ønske at støtte dette rige, så det kunne rulle frem.«

Både Joseph senior og Lucy modtog alle de tempelordinanancer, som dengang var tilgængelige for Kirkens medlemmer. For Joseph seniors vedkommende var det de forberedende ordinanancer i templet i Kirtland. Lucy modtog sine forberedende ordinanancer og sin begavelse i templet i Nauvoo den 10. december 1845.

HVAD VI KAN LÆRE AF LUCY OG JOSEPH

Hvad kan vi i dag lære af disse trofaste troende? For det første lærte de som forældre deres børn at adlyde evangeliet, at arbejde sammen og hårdt og at bede uden ophør om vejledning og ønskede velsignelser. Og de levede selv op til deres belæringer.

For det andet var de eksempler for deres børn, når det gjaldt om at værdsætte sandheden, hvor de så end fandt den. De lod sig villigt og med glæde undervise af et af

deres børn, i stedet for at mene, at de som forældre burde have svar på rede hånd.

For det tredje var deres hengivenhed mod evangeliet deres første prioritet. Selv når de måtte lide fattigdom, håbløshed, sygdom og spot, vaklede de ikke i deres trofasthed mod sandheden.

For det fjerde delte de, skønt de kun havde få midler, villigt ud af dem og tjente de andre hellige og det øvrige samfund efter bedste evne.

For det femte holdt de sammen på deres familie. Hvad enten de blev drevet bort af forfølgelser eller fulgte kaldet til at samles, så tog Joseph og Lucy selv deres gifte børn med sig, når de fulgte de hellige. De styrkede deres tro og plejede dem, når de var syge og ydede kærlig støtte.

For det sjette holdt de ud til enden. Trods trængsler og lidelser, som kunne have gjort dem bitre og fået dem til at tvivle på deres tro, forblev de hengivne mod evangeliet. I 1840 døde Joseph senior som Kirkens patriark, omgivet af sin familie og de hellige. Den 70-årige Lucy forblev i Nauvoo med sine fire levende børn og sin svigerdatter Emma, da de hellige drog bort i 1846, men Lucys tro på sin søn Josephs mission vaklede aldrig.

Som de første troende satte hun og hendes mand en standard for godt forældreskab og hengivenhed mod hinanden og sandheden. Deres eksempel er et lys for alle sidste dages hellige familier i vore dage. □

Donald L. Enders er medlem af Kaysville 11. Ward i Kaysville Sydstav i Utah. Han er seniorrådgiver for Historiske Severdigheder, Slegtshistorik Afdeling og Kirkens museum for de sidste dages helliges kunst og historie.

Det er muligt at få noter til artiklen på engelsk ved at henvende sig til Liahona, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA.

Joseph og Lucy delte gavmildt ud af alt, hvad de havde. I Kirtland, Missouri og Nauvoo overlod de ofte deres senge til gæster, mens de selv sov under et tæppe på gulvet.

Eksemplets magt

Carlos Pérez

ILLUSTRERET AF PAV GERBER, FOTO: CRAIG DIMOND

Da jeg var færdig med skolen, meldte jeg mig til et års tjeneste i den ecuadorianske hær. Da jeg pakkede, tog jeg et eksemplar af Mormons Bog og salmebogen med. Dengang var jeg ikke klar over, hvor meget Mormons Bog skulle komme til at påvirke mit liv.

Jeg kom i et kompagni med 104 unge mænd, og da jeg havde iagttaget deres opførsel, gættede jeg på, at jeg var den eneste sidste dages hellige iblandt os. Jeg ville gerne være et godt eksempel, så jeg gjorde mit bedste i alle de opgaver, jeg blev tildelt.

Det var næsten umuligt at få tid til at studere i skrifterne. Vi havde kun et kvarter til at gøre os klar til frokost og en halv times fritid hver aften. Jeg tilbragte den tid med at læse i Mormons Bog.

Jeg var ikke klar over, at folk lagde mærke til mig, men de fandt snart ud af, at jeg var medlem af Kirken. Til at begynde med gjorde de nar ad mig, men jeg vidste, at deres ord ikke kunne sårer mig. Hver dag stræbte jeg efter at efterleve det, som jeg havde læst i Mormons Bog.

En dag mens jeg læste, gjorde 3 Nephi 12:16 dybt indtryk på mig: »Lad derfor jeres lys skinne således for dette folk, at de må se jeres gode gerninger og prise jeres Fader, som er i himlen.« Jeg bad min himmelske Fader om at hjælpe mig med at være et eksempel for andre. Med tiden vandt jeg de andre soldaters og mine officerers respekt.

Min tjenestetid i hæren gik godt, indtil den dag, hvor min ven opdagede, at magasinet til hans automatvåben var væk. I mit hjemland er det en alvorlig forbrudelse mod staten at stjæle sådan noget, og man kan få fængselsstraf for det. Hele vores kompagni ledte efter det forsvundne magasin i tre dage, hvilket var den tid, vi havde fået tildelt til at finde det. Jeg kiggede ikke i mit eget skab, for jeg vidste, at jeg ikke havde taget det.

Kompagniets kaptajn, der var medlem af en evangelisk kirke, gav ordre til ransagning af samtlige skabe. Alle

medlemmer af kompagniet var til stede, da mit skab blev inspiceret. Jeg var meget forbavset, da man fandt det forsvundne magasin derinde. Jeg anede ikke, hvordan det var endt der.

Det var et pinligt øjeblik for mig. Jeg vidste, at kaptajnen kunne sende mig i fængsel. De andre fra mit kompagni stod og kiggede på og var bekymrede for, hvad der skulle ske med mig. Der var helt stille i lokalet, mens vi ventede på, hvad kaptajnen ville sige.

Han kaldte mig hen til sig og spurgte lavmælt efter en forklaring. Det eneste jeg kunne sige var: »Jeg ved det ikke.« Han så på mig, og så sagde han: »Jeg ved, hvordan du har opført dig hidtil, og jeg ved, at du ikke har gjort det.« Så sagde en anden officer til kaptajnen: »Jeg tror heller ikke, at denne soldat har gjort det.« En efter en kom officererne hen til mig og bakkede mig op.

Indtil det øjeblik havde jeg ikke fuldt ud forstået velsignelsen ved lydighed eller eksemplets magt. Tårene begyndte at trille ned ad mine kinder. Jeg erkendte min Frelasers beskyttende magt. Jeg vidste, at han var ved min side. Takket være denne oplevelse vil det vers i 3 Nephi, som tidligere havde gjort indtryk på mig, for altid stå prentet i mit sind. Jeg er taknemlig for, at Mormons Bog lærte mig at være et lys og et eksempel.

Nogle få dage senere kom en af mine venner i kompagniet hen til mig og fortalte mig, at han var blevet undervist af missionærerne og skulle døbes den følgende uge i byen Guayaquil. Min glæde var fuldkommen, da jeg så ham blive medlem af den sande Kirken.

Senere virkede jeg som fuldtidssoldat for Herren – og jeg forkyndte evangeliet som missionær i Quito-missionen i Ecuador. Jeg ved, at Jesus Kristus lever og er vores fuldkomne eksempel. □

Carlos Pérez er medlem af Gallegos Lara Ward i Prosperina Stav i Guayaquil i Ecuador.

Sådan anvender du *Liahona* for februar 2001

Leder du efter en historie eller et citat til en tale, en klasse, en familieaften eller en åndelig tanke til seminar? Du kan måske finde nogle gode ideer i dette nummer af *Liahona*. (Numrene til højre henviser til sidetallet i dette nummer. L=Lille *Liahona*).

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER: LÆRE OG PAGTER SAMT KIRKEN'S HISTORIE

■ »Evangeliets rødder i Storbritannien«, side 8: Malvern Hills, John Benbows gård og kirkebygningen i Gadfield Elm har betydning, fordi de begivenheder, der fandt sted der, styrkede Kirken i den tidlige tid. Hvilke steder i dit område har spillet en rolle i Kirkens lokale historie?

■ »Uadskillelige vidner om Jesus Kristus«, side 14: Tal om, hvordan oldtidens skrifter banede vejen for nutidig åbenbaring.

■ »Trofaste troende«, side 38: Hvordan kan I anvende de seks principper, som vi lærer af profeten Joseph Smiths forældre i jeres familie?

■ »Ransag disse befalinger«, side L16: Hvordan kan jeres familie finde glæde i at studere »det forbløffende og inspirerende budskab« fra Lære og Pagter i år?

EMNER I DETTE NUMMER

Aronske Præstedømme,	
Det	2
Besøglærereinder	25
Bøn	25
Dåb	2
Eksempel	46, L7
Evigt perspektiv	22
Familier, hvor alle ikke er medlem	26
Forudtilværelsen	36
Forældreskab	38
Frelsesplanen	36
Genoprettelse	14, 38, L2
Handicap	L4
Helligånden	30
Hjemmelærere	7
Jesus Kristus	14, L12, L14
Johannes Døber	2
Kirkens historie	8, 38, 48
Kærlighed	30
Lydighed	25
Lære og Pagter	14, 48, L16
Missionering	26, 30, 36, L7
Modgang	22
Mormons Bog	14, 30, 46
Nye Testamente, Historier	
fra Det	L12, L14
Omvendelse	30
Primary	L10
Profeter	28, L10, L16
Sánchez, Luz Karina	L4
Smith, Joseph, sen.	
og Lucy Mack	38
Tjeneste	30
Tro	38
Verdensomspændende	
kirke, Den	8

ARTIKLER OM ÆGTESKAB OG FAMILIE SØGES

Vi opfordrer jer til at fortælle om oplevelser og ideer, som har styrket jeres ægteskab og familie.

Send artikler og historier til *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; eller send en e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Vedlæg fulde navn, adresse, telefonnummer, ward og stav.

»Ved Guds gave og kraft«, af Simon Dewey, gengivet med tilladelse fra Kirkens museum
for de sidste dages hellige kunst og historie, femte internationale kunstkonkurrence.

*... min tjener Joseph Smith jun. ... har oversat den del af bogen, som jeg betalede ham at oversætte.
Og det er sandt, så vist som Herren, jeres Gud, lever» (L&P 17:5-6; se også L&P 135:3).

Med hjælp fra Oliver Cowdery og andre skrivere oversatte profeten Joseph Smith Mormons Bog »ved Guds gave og kraft« (L&P 135:3). Bogen beviser »overfor verden, at den hellige skrift er sand, og at Gud inspirerer menneskene og kalder dem til sit hellige værk i denne tid og slægt« (L&P 20:11). Lære og Pagter står som endnu et uadskilleligt vidne med Mormons Bog. Se »Uadskillelige vidner om Jesus Kristus«, side 14.